

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

SVI SU BANDITI U GRADU

BROJ 92

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKE FIRME

DARWIL

TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4/I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA
ČASOVNIKA „DARWIL“ I „ARETTA“ POZNATIH PO
PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA.

TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU
NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO
SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRAĐENOG OD 14,
18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

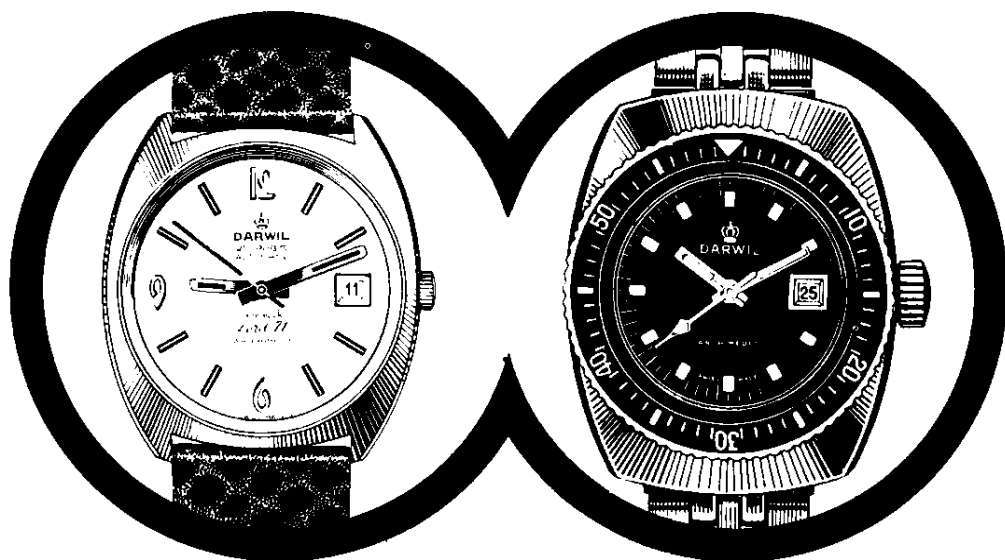
ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71

ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71

**SA UGRADENIM DARBLOCKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA
I UDARÁ**

CASOVNIKE „DARWIL“ I „ARETTA“ MOŽETE NABAVITI
I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM
KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!

**SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM
MESTIMA**

**SVI SU BANDITI
U GRADU**

Naslov originala:

William Mark: Shawnee River Song

**Copyright 1970 by Martin Kelter
Verlag**

SVI SU BANDITI U GRADU

Šerif Lakejz je očekivao već tri nedelje da će oni doći: Gordon, Flit, Heri i Tim Danser; ljudi, kojima je on obezbedio desetogodišnji boravak u tekstaškom zatvoru Fort Vort.

Zahvaljujući nekakvom pomilovanju pušteni su iz zatvora tri godine ranije.

Ali ceo grad je za to znao.

Varao se svako, ko je mislio da će građani, koje je njihov šerif svojevremeno oslobodio te kuge, sada pomoći svom šerifu. Naprotiv: veliki krug prijatelja Semjuela Lakejza smanjivao se iz dana u dan, tako da su mu na kraju ostala verna samo još dvojica; bivši pukovnik Fargot i Luis Gesterfild, sveštenik koji se brinuo za veliku anglikansku pastvu u gradu.

No, prvi beše star čovek, a drugi svešteno lice.

A prošli su već i Lakejzovi najbolji dani. Davno je prešao pedesetu i znao je da danas više nije bio onaj čovek, koji se u ono vreme bo-

rio protiv Danserove bande i koji je čak i pobedio. Onda je još u poslednji čas dobio i pomoćnika, skoro sa svim slučajno, a to nije bio niko drugi nego čuveni maršal iz Dodž Sitija, Vajat Erp.

Kada je u gradu stigla vest o dolasku Danserovih, Lakejz je opet pomislio na maršala. No činilo mu se da još nije došao čas da mu se obrati i da ga zamoli za pomoć. Tek kada su ga prijatelji sve više izbegavali i kada su nakon devet dana k njemu samo svračali samo pukovnik i sveštenik znao je na čemu je.

Stari pukovnik ga je upozoravao:

— Ne smete sami stajati, skrštenih ruku. Napišite pismo Vajatu Erpu. Samo jedno pisamce. Možda će naći neki izlaz...

Gesterfild odluči da na svoju ruku nešto učini. Sledećeg jutra pojavio se u pošti pa predade telegrafisti cedula i reče:

— Evo, jedan brzopjav, poslao ga je šerif. Duni ga u žicu, sine.

Činovnik pročitavši tekst zakoluta očima.

VAJAT ERPU, MARŠALU U DODŽ SITIJU. DANSEROVI SU NA PUTU OVAMO STOP SASVIM SAM SAM STOP LAKEJZ.

Kad je digao pogled s papira pisar pretrne. Ugledao je otvor revolverse cevi.

Revolver je bio u rukama bogobojaznog Harolda Gesterfilda, koji se blago smešio.

— Samo da smo na čisto, mladiću, to je poverljiva stvar.

— Jasno, velečaspi. Možete se i vi i šerif pouzdati u mene.

— Nadam se. Biće to bolje za tebe, Bili!

Dvadesettrogodišnji poštanski pravnik čuvao je tajnu, znajući kako božji pastir spretno barata revolverom, o čemu je češće imao prilike da vidi i uveri se u to kod raznih pucnjava, kada je pop svojom umešanom intervencijom uspeo da očisti ulicu.

No ono najgore šerif još nije rekao dvojici vernih prijatelja. I on je saznao to tek od pre pola godine, pa prosto nije mogao da veruje u to.

Naime, on je postepeno gubio vid!

Nije da mu je to rekao lekar ili bilo ko drugi — sam je to shvatio još onda u februaru, kad je s Mejt Hetijem, jednim od svojih tri pomoćnika, bio na Ročester ranču, gde se jedan kauboj tako gadno povredio da mu je čak život dolazio u pitanje.

Pogodilo ga je to kao udarac mlatcem.

Kad je nadzornik hteo šerifu da pokaže ranu na vratu mladog kauboja Hendersona i kad se Lakejz sagnuo da je pogleda, iznenada nije više ništa video. Baš ništa. Ili, bo-

lje rečeno, video je nešto drugo: iskru prošaranu tamnim duginim bojama, ali ne u onom pravcu, kuda su mu bile uperene oči!

— Rana je jedan i po inča duga — rekao je nadzornik pored njega — i kako vidite, još se nije zatvorila...

Kako vidite!!!!

A on nije video ništa!

Vratio se sav ošamućen i očajan i od toga časa je znao još samo za jedan osećaj, za strah, jer i drugi bi mogli da primete da on gubi vid.

Tri puta ga samo za dlaku ne otkriše!

Početkom marta je bio pozvan kod gradonačelnikove žene, madam Julijane, na njen pedeseti rođendan. Već je skoro savladao svoj veliki strah, jer je prošlo već tri nedelje od onog strahovitog doživljaja na Ročester ranču a da se ista stvar nije ponovila. Već u prilično kasne sate domaćica ga zamoli da joj pruži svoju čašu, da bi mu još jednom napunila. On je video njenu ruku s bocom vina, no ona se najednom izgubila. Sve se izgubilo. Pred očima mu je samo titrao sivo smeđi svetlucavi pesak, kao maglena zavesa.

Onda se još mogao izvući izgovorom, da je bio malo pijan, kada je madam Juliana prosula skupoceno francusko vino na novi beli stolnjak od damasta.

Ali bilo je već mnogo gore, kada je došao u kovačnicu da potkuje svojga konja. Dok je držao levo zadnje kopito stao je tako, da je kovač morao udariti u prazno. Srećom, Džim Aristid nije baš blistao pameću, pa nije ni shvatio šta se dogodilo i kešeći se ponovio je udarac. Ali je moglo biti opasno...

A pre mesec dana je bio u školi, jer je neki stariji mladić iz posled-

njeg razreda kamenom razbio prozor na trgovini pored većnice. To se opet dogodilo baš kada ga je učitelj doveo pred razred i rekao:

— Mister Lakejz, vi ste videli tog derana, pa ćete ga sigurno lako prepoznati u razredu!

Nesretnom čoveku se zamračilo pred očima i opet je video samo maglu pred očima i tu je imao sreće jer se onaj momčić dobrovoljno digao s mesta, pa niko nije ništa posumnjao.

I prekjuče, kada je bio sam u kancelariji, iznenada je dobio još jedan napad. Bilo je to noću, stajao je pred svojom policom za puške i upravo posegnuo za svojom vinčesterkom da bi je očistio. Prošlo je skoro pola minuta, dok je opet progledao

Šerif je brojao sekunde. Dvadeset osam sekundi.

To je značilo da ga je moglo pogoditi dvadeset osmo zrnó pre nego što mu se opet razbistrilo vid. A onda se, najverovatnije, u dvoboju, kakav je bio onaj s Danserovima, ne bi nikada više razbistrilo...

Te je večeri sa zaprepašćenjem shvatio da ne bi više smeo da nosi zvezdu. Postao je nesposoban za svoju službu.

Gradonačelnik Džulijan je morao da traži novog šerifa.

Ali da li je to Lakejz mogao sada da kaže? Zar to ne bi ličilo na strah? Ne bi li ispao kukavica ako sada spusti jedra? Kada je već ceo grad znao da Danserovi treba da dođu?

U tom raspoloženju ga je zatekao poštar, donoseći mu jedan telegram. On ga otvori i pročita.

DOLAZIM KOLIKO GOD MOGU
BRZO. OBAVESTIO SAM I LUK
ŠORTA U ŠONIJU. NE GUBITE
NADU. VAJAT ERP.

Tri, četiri puta je šerif pročitao pismo.

U to uđe sveštenik, ćušne mladića, koji je još stajao u vratima i promrmlja:

— Šta blejiš tu, mali? Čekaš li da ti sa neba padnu pečene ševe?

Momak se okrete i odmah odmagli.

Gesterfild je u prolazu bacio pogled na brzojav i za čas otkrio, ko je potpisao. I pored naočara od debelog stakla i očima, koje su usled toga izgledale neobično male. Imao je izvrstan vid.

— Aha, javio se maršal! Šta li to piše?

Lakejz se okrenu i zagleda se u lice božijeg pastira.

— To ste vi, Luis, namestili?

— Ja? Kako me samo, Sejme u tako nešto možete nabediti?

— A ja bih hteo da znam kako jedan sveštenik sme tako da laže?

— Laže? Bila je to nuž... Mislim, nije to uopšte bila laž! Bila je to naprosto preka potreba.

— Ah? — Lakejz baci depešu na sto i sruši se u jednu stolicu.

— Smem li bar da znam šta ste mu pisali? — upita umorno.

— Samo, da mu možda mala promena vazduha ne može naškoditi. I — pa da, da ovde miriše na barut.

Šerif zatrese glavom.

— Ali, Luise, kako ste mogli to da učinite?! Pa stalno je u pokretu! Uvek na tragu nekom zločincu, koji je ubio poštenog čoveka. To vi znate isto tako dobro kao i ja.

— Pa ako! Tim pre može opet da odjaše i prema jugu da poseti jednog starog prijatelja!

— A zar vi možda mislite, da uobražavam, kako me on smatra za svog prijatelja, samo zato jer mi je

onda priskočio u pomoć, kad sam bio u škripcu?

— Ne, smatram ga svojim prijateljem — skrene sveštenik razgovor. — Jer, nadam se da niste zaboravili kako sam onda i ja stajao na ulici sa starom indijanskom puškom i kako sam položaj napustio tek onda, kada sam video šta taj čovek vredi. Tri dana je kod mene pio čaj i...! ...i... rekao je... da će me možda opet jednom posetiti. Pomislite, čaj mu je služila moja sestra, a ona je još uvek neudata, a i prilično je zgodna. Ili, hoćete li sada da tvrdite, kako nije zgodna, Sejme? U svojoj dvadeset četvrtoj godini još je lepa kao anđeo. A i vi sami ste mi rekli, da ste samo deset ili petnaest godina mlađi...

— Luis! — prekide ga šerif. — Govorite kao iz knjige!

Lakejz ispruži noge ispred sebe i kroz velik prozor, na kome beše nacrtana zvezda, pogleda na ulicu.

Od jutra je padala sitna kišica. Nebo je bilo olovno sivo.

„Dan kao onda“, pomisli Lakejz i zatvori oči.

Uopšte, to je uobičajio, da iznenada zatvori oči, da ih grčevito stisne da ga onaj užas ne iznenadi! Da ne mora iznenada pred sobom da vidi maglu. Da ga ta crna zavesa ne iznenadi. Jer ona se nije pojavila. Jer ona se nije najavljivala. Dolazila je iznenada — pojavila se i čitavu večnos je moralo čekati dok prođe.

Neki čovek bez obaveza, koji sedi kod kuće u svojoj naslonjači, taj bi to lako mogao da podnese, ako se stvar ne bi pogoršala.

Ali za čoveka, koji je nosio zvezdu, to je bilo samoubistvo!

Svaki bedni, trećerazredni revolveraš, koji na pet jardi više ne bi

pogodio ni prerijskog pacova, ubio bi ga iz prve.

A on je voleo svoj poziv. Voleo je borbu i zakon!

Nosio je zvezdu od svršetka rata. Najpre je bio u Talsi, onda u Ostinu, dole u Teksasu, zatim dve godine u vrućem Dalasu, a od tada ovde, u Oklahoma Sitiju, koji se u zadnjih deset godina proširio kao malo koje mesto u ovom kraju. Za to vreme se ušestostručio.

A šta bi drugo mogao da radi, ako zvezdu preda drugome?

Šta je uopšte mogao da uradi drugo šerif, koji više nije mogao da bude šerif? Koji je bio tako bezobrazan, pa nije umro za vreme svog službovanja, koji je propustio da dozvoli da ga jednim metkom pošalju u grob, da bi napravio mesta drugome?

Možda bi mogao negde da postane pomoćnik šerifa, negde u kakvom malom, beznačajnom mestu, gde ne bi baš bilo tako važno da je čovek još u punoj snazi.

Ne bi li možda mogao da potraži posla na kakvom ranču? Ne, to bi možda mogao da učini neki drugi šerif, koji više ne bi želeo opasnost, kome je njegov poziv postao previše opasan po život.

Šerif, koji je bio suočen s činjenicom da gubi vid i da će pre ili kasnije da oslepi, taj više nije bio ni za to.

Takav šerif je trebalo što pre da nadoknadi ono što je do sada propustio, naime da što pre umre!

I tako je Seim Lakejz odlučio da ostane i da hrabro dočeka svoju smrt.

Da čeka na metak koji će mu uputiti neko od Danserovih.

U međuvremenu je sveštenik pristupio stolu i pročitao brzoglav.

— Luk, Šort? Tačno, taj je prijatelj s Vajatom Erpom. Ali, zar on nije u Teksasu?

— Ne, bio je tamo. Slučajno sam juče čuo od jednog korpara da se pojavio preko, u Šoniju. Tamo su se u ovo godišnje doba muvali svi pustolovi i kockari sa celog juga. Kod Vidnisdeja i Flidera i u Kasinu „Mesečina“, pa kako li se još ne zovu sve te kockarnice i njihove jazbine. Već mogu misliti, da će dugački Šort isto tako hteti tu da skine kajmak, u vidu jedne lepe hrpe dolara.

— Mislite li da će nam pomoći?

— Nama? — Lakejz zatrese glavom. — Sumnjam. No on je prijatelj Vajata Erpa, a to mi daje nade.

U gradu se nemir, koji je ranije rastao iz dana u dan, sada bio opet stišao.

Možda Danserovi uopšte i nisu imali namere da dođu u Oklahoma Siti?

Možda i nisu hteli da se svete čoveku, koji je tada stavio tačku na njihove krvave poslove. Možda su tokom svih tih godina u kamenolomima i na plantažama pamuka Fort Vorta ipak postali bolji ljudi...

Lakejz u to nije verovao. A ni Vajat Erp.

—O—

Trideset i dve milje istočno od Oklahoma Sitija nalazio se samo za šest ili sedam stotina stanovnika manji grad Šoni, grad koji nije mogao da održi korak sa vrtoglavim razvitkom Oklahoma Sitija. Početkom osamdesetih godina bio je skoro isto tako velik i značajan kao i

Talsa; pre svega zbog svojih poznatih i zloglasnih kockarnica. Bila je to kockarska metropola celog kraja. Stecište stotine kockara svijugela, tako da je u tom pogledu bio na većem glasu nego i sam Oklahoma Siti.

Onog sparnog letnjeg popodneva, kada su četiri jahača ušla u grad s njegove južne strane, bilo je u Kanadijanstritu vrlo živo.

Moglo se videti konja i sedala skupocenijih nego što je inače uobičajeno. Nije bilo neobično da su plemeniti konji sa svojom skupocenom opremom grubo odudarali od svojih neuglednih vlasnika.

Svi su nosili istu odeću profesionalnih kockara.

Osim ona četiri jahača, koji su upravo skretali u srazmerno usku Kanadijanstrit. Imali su na sebi sivosmeđa isprana lanena odela, kakva su se za malo novca mogla kupiti u odeljenju za otpuštanje kažnjnika, u zatvoru Fort Vorta.

Bili su to čupavi, bradati momci, mrka, zlovoljna lica, sa lošim konjima i još gorim navikama.

Samo im je oružje bilo dobro. Sva-ki od te četvorice nosio je u futrolu težak revolver tipa četrdesetpet. Za to su se već pobrinuli, ti Danserovi, kad su pušteni na slobodu.

Flit, drugi po starešanstvu, rekao je odmah, čim su se za njima zatvorila velika gvozdena zatvorska vrata:

— Sada ću prvo kupiti čestiti revolver.

Za ovih sedam godina su zaradili malo novaca, ali kako ga u logoru nisu imali na što trošiti to su silom orilika imali ušteđevinu. S tim novcem bi mogli da žive neko vreme, da nisu ispraznili džepove izdacima kakve iziskuje kupovina dobrog revolvera.

U stvari su ti Danserovi bili beznačajni momci, tako između dvadeset i trideset godina; grubi, bezosećajni, nezavisni, glupi, nezgrapni i prljavi.

Ni jedan od tih bednika se nije nečim isticao. Ni Flit, koji je među braćom vodio glavnu reč, ni Gordon, koji je sa svojih dvadeset devet godina bio najstariji među njima. Heri i Tim bili su priglupi momci bezizražajna lica i umornih očiju, nespretnih kretnji i pogurena držanja.

Bili su odavde, iz Šonija. Ovde su ti Danserovi rođeni i ovde u Rečnoj ulici još je stajala stara kuća njihovih roditelja. Ali već je odavno pripadala drugim ljudima.

Stari Danser se posle smrti svoje žene preselio sa najmlađim sinom Holom preko u Oklahoma Siti, gde se još moglo naći posla za jednog starog kovača. U Šoniju već odavno ne bi bio potreban. To je bilo u ono vreme, kada je kockarski grad počeo da postaje „otmen“.

Četiri otpuštena kažnjenika, koja su zbog drumskih razbojstava, teških krađa, po život opasnih telesnih povreda pri njihovim divljim pucnjavama i prepadima na žene, odležala sedam godina i pet meseci u kamekolonima Fort Vorta došla su „kući“.

No na njihovim licima se u svakom slučaju nije ništa od toga moglo da vidi.

Flit se zagleda prema jednom od velikih saluna, koji su jedva prepoznali, koliko se promenio.

— Pogledajte, momci, „Mesečina“ bar! U šta je ta jazbina izrasla!

— Sve na naš trošak — kreštao je Gordon, žvaćući komadić duvana.

— Tako je — važno potvrdi Tim.

Heri pljune i klizne sa sedla. Kad je čizmama dodirnuo tlo, diže se oblak prašine.

Flit se povede za njim i uputi se raskrečenim i ukrućenim koracima prema salunu.

Prizemlje je imalo trem, kako je to bilo uobičajeno svuda u ovom kraju.

Flit gurne teška vrata, koja su bila ukrašena rezbarijama, raširi ih, držeći se čvrsto za njih, pri čemu mu je gornji deo tela bio jako nagnut napred i zaurla kao lav.

— Juuuuhuuuj!

Ljudi u salunu kao i u kockarnici uplašeno se okrenuše.

— Barmen! — zavika dugačak plavokosi čovek, u elegantno svetlosivom odelu — Skinite nam te skitnice s vrata!

Flit se zablene u njega, tako da su mu divlje čupave obrve dospele pod rub od šešira.

— Šta si to rekao, kicošu? — istisne promuklo.

U međuvremenu je ušao i Tim.

Za njim dođu Heri i Gordon.

— Barmen! — urlao je dugi plavokosi čovek bleđa lica, kao u tipičnih kockara. — Šta sam vam rekao? Napred! Uzmite korbač i oterajte te vašljive prosjake s vrata!

Uzalud su Danserovi pogledom tražili barmena.

U to se otvori zavesa, a iza tege se ukaza prilika nekog krčljivog čovečuljka. Imao je u ruci dugi trostruki korbač, kojim je već opasno stao mahati iznad glava ljudi u blizini šanka.

— Gledajte da se tšo pre pokupite!

— Hej! — poviče neki debeljko pored jednog kockarskog stola, koji je stajao s leve strane. — Pa to su begunci! — Nazvao ih je, dakle, po-

grdnim imenom, koje se upotrebljavalo za otpuštene robijaše. — Prljavi begunci! Pogledajte samo te odrpance. Imaju na sebi odeću skrpljenu u Voringovom dućanu, tamo dole u Dalasu. Poznam tu starinarnicu. Tamo skupljaju odeću, skinutu sa mrtvaca i prosjaka, koju onda begunci kupuju za sedam dolara!

Urnebesni smeh zaori salunom.

Levo, u „boljem” delu lokala, sada ustade onaj plavokosi kicoš i sa svojim kartama u ruci dođe do sredine velike sale, gledajući odlučnim pogledom u one četiri spodobe na vratima.

— Da ne bude nesporazuma, momci: nemamo šta da poklanjamo. Ovde se radi.

— Mi ćemo sarađivati! — zaur-la Flit Danser. — Trebamo samo četiri čaše i uz to nekoliko boca!

Braća njegove reči proprate grohotnim smehom. Onda se uguraše u točionicu.

Mršavi plavokosi čovek je ispustio svoje karte na pod, iznenada držeći u ruci revolver sa četiri metka.

A onda je već sve boli gotovo. Dva hica se prolomiše prostorijom.

Tridesetsedmogodišnji Horas Ajdmen iz Lujzijane, koji je i sam zbog varanja na kocki odsedeo u zatvoru i sada ponovo „gradio” svoju karijeru, zatetura se nekoliko koraka unazad. Zaprepašćeno je buljio u četiri skitnice, široko otvorenih očiju, onda najednom skupi noge i složi se kao sklopljeni džepni nož, da bi se konačno teško prevalio u stranu.

U baru je zavladala grobna tišina.

Revolveri Tima i Flita Dansera još su se pušili. Pucali su istovremeno.

I pogodili smrtno.

To, naravno, u tom času još nisu znali.

Mali barmen priđe dugačkom Ajdmenu i okrete glavu.

— Prokletstvo! To gadno izgleda! Dok Halmar! Dok Halmar!

Krivotvori čelavi čovek, od oko pedesetak godina, s kozjom bradicom, kome su poniklovane naočari većito krivo stajale na nosu, dogegase, stenjući se sagne nad oborenog i odmah ustanovi:

— Mislím da za ovaj napor više neću primiti honorar. Čovek je mrtav.

Lekar se uspravi, mirno se vrati do svoga mesta, uzme svoje prevrnutе karte i obrati se svojim kartaškim drugovima:

— Ko deli?

Ali niko više nije delio.

Jer preko, u „građanskom” delu kockarnice, skočilo je nekoliko ljudi i krenulo prema beguncima.

Onaj debeljko, koji je malopre bio tako bučan, svakako nije bio među njima. Naprotiv, pokušao je sporednim izlazom da pobegne, kad je video da postaje vruće.

— Vi prokleti razbojnici! — urlao je neki snažan čovek četrdesetih godina, prišavši četvorici momaka. Pitao je, obraćajući se ljudima oko sebe: — Jeste li čuli? Mrtav je. Ustreljen! Ubijen...

Na to Tim uperi svoj košt na stolara Listna.

— Šta si to rekao, prijatelju? Ubijen?

— Rekao sam da je... mrtav — brzo se povukao stolar.

No četiri Dansera su bila i tvrdoglava.

— Rekao je ubijen! — škripao je Flit.

— Ako je tako rekao, onda nas je

uvredio! — kreštao je Heri umornim glasom.

— Hej, prijatelju, šta si rekao? — upita Flit vrebajući.

Listn ustukne korak.

— Hoćete li i mene...? — On se naglo prekine.

— Šta... i mene? — ustremi se Flit Danser na njega. — Samo iscedi sve iz sebe, burazeru! Pre nego što se ispružiš kraj tog dugonje da bi iz pakla uživao, gledajući na ovu divnu majčinu zemlju.

U to je debeljko već stigao do vrata.

No Tim Danser ga je ugledao i ponovo nategne oroz svoje pucaljke, kojom je malopre ubio čoveka.

— Ostani ovde, ti, brbljivče! Odmah ćeš i ti doći na red! Niko neće biti preskočen.

U tom času se iza Gordona rastvore vrata i u njima se ukaza visok, snažan, markantan čovek, s bradom i brkovima, pretećeg pogleda i čoškaste glave.

Levo na grudima mu je blistala zvezda.

Danserovi hitro vrata svoje revolvere u futrole.

Šerif grubo gurne Flita i Herija u stranu i probi se do mrtvaca.

Kada mu je pogledao lice, promrmlja u sebi dubokim glasom:

— Za ovoga nije šteta. — Onda glasno zaurla: — Ko je to učinio?

— Ove propalice tu!

— Ti begunci! — siktao je opet debeljko.

— Ovi otpušteni robijaši! Oni su ga ubili.

— Hladnokrvno su ga ubili.

— Trebalo bi ih obesiti!

— Povešati ih treba!

— Odmah na vešala s njima!

Odgovori su dolazili sa svih strana.

— Mir! — zagrmi brkati čuvar zakona, koji je još uvek ubrzano disao od trčanja. Onda se okrene i stane da meri četiri skitnice.

— Ko je... pucao?

— Tim i ja — reče Flit.

— Zašto?

— Jer je čovek na nas uperio ovaj četvorocevni pištolj.

— Laže! — poviče mali bledoliki čovek, čeprkajući neprestano po ožiljku debelom kao grašak, koji mu se beše stvorio s leve strane na vrhu nosa.

Šerif mu se okrete.

— Opišite kako se to dogodilo, Mirven!

Mali advokat zauzme svečano pozu, zabaci glavu tako da mu se Adamova jabučica zaglavila na prljavom okovratniku i započeo svoju tiradu:

— Dakle, da stvar bude jasna, moj prijatelj Ajdmen...

Grubi smeh, koji je dolazio sa one „prostije strane”, prekine advokata, koji je inače bio poznat kao pijanica.

— On neka čuti! — poviče onaj čovek, koji je malopre hteo da se dohvati s Danserovima. — Ništa on nije mogao da vidi sa svog mesta tačno. Dakle, ovak, šerife: Ovi ljudi nisu hteli da dozvole da ih se otera, pa kad je Ajdmen izvukao revolver, oni su pucali.

Niko nije protivurečio.

— Dakle, je li tako bilo? — upita šef barmena.

— Ne mogu tačno da kažem. Samo znam, da mi se ove četiri skitnice tu ne sviđaju.

— To je druga stvar — odgovori mu šerif. — Uostalom, i meni se ne sviđaju.

— Slušajte, šerife — gundao je Flit — nećemo dozvoliti da nas vrédate. Došli smo tu nešto da popijemo. Nismo krivi što je taj čupavac posegao za koltom. Ko na nas uperi kolt, mora računati s'time, da mu je to poslednje što je učinio.

Priznali su stvar kao nužnu odbranu. Da li se kod takvih ljudi uopšte moglo govoriti o nužnoj odbrani?

Baš nimalo nisu izgledali kao ljudi, koji su pucali u nužnoj odbrani.

Ipak, šerif nije imao dovoljno razloga da ih zatvori. Zakon je propisivao da se onaj, koji puca u nužnoj odbrani, ne kažnjava.

Šerif je mračnim pogledom kružio od jednog do drugog i onda zapita Flita:

— Kako se zovete?

— Danser.

— A vi? — obrati se Timu.

— Danser.

— Smatrate li me za budalu?

— Kako bismo se to usudili? — cerio se Flit.

— A vi? — zareža šerif na Gordona. — Kako se vi zovete?

— Danser.

Onda se naglo obrati Heriju, koji je zevajući stajao naslonjen na vrata.

— Ako mi sada i vi kažete da se zovete Danser, biće gužve.

— Da — reče umorno Heri i čežnjivo pogleda preko, prema boca-ma.

— Mi smo braća — objasni Gordon, zatim odgurne šerifa u stranu, priđe šanku i lupi svojom maljavom, grubom, prljavom rukom po pultu.

— Barmen! Prokletniče, ako uskoro ne dobijemo nešto da popijemo, oprobaćeš svoj rođeni korbač!

Flit gurne šerifa opet na drugu stranu i pođe za bratom, praćen od Tima i Herija.

— Tako opet ide u Šoniju! — prodere se neki koščati čovek u rančerskom odelu. — Lepi su to običaji! Zahtevam od vas, šerife, da svršite s tim momcima. To su begunci, dakle banditi, lopovi, koji odmah pucaju, čim im se nešto ne sviđa...

Flit se munjevito okrene i zvizne čoveka pesnicom po licu.

Ovaj prvi udarac, zatetura se natrag i uzvрати Flitu udarac.

Ostala tri Dansera su mrtvi hladni stajali uz šank. Poznavali su oni svoga brata.

Taj je bio brzo gotov sa rančerom: bubnjao je pesnicama po njemu kao po boksterskoj vreći.

Ali onda priđu još dvojica sa začelja šanka s namerom da Flita odvoje od rančera. Heri, Tim i Gordon su bili protiv toga.

Nekoliko sekundi kasnije je u salunu bilo kao na bojištu.

I šerif je dobio po glavi nogom od stolice. Danserovi su bili u punom zamahu.

Ništa ih nije moglo zadržati. Niko ovde nije bio u stanju da zaustavi četiri tako surova čoveka, navikla na sve moguće napore i koji su uz to još izdržali punih sedam godina i pet meseci pakao Fort Vorta.

„Mesečina” bar je podrhtavao od udaraca ljudskih tela i razbijanja stolova, stolica, pivskih flaša i čaša.

Čak je i lepo ogledalo iznad šanka kao tane odletelo kroz salu i na pola jarda pored glave sedlara Džendžerna razbilo se u paramparčad.

Najednom se ulaz zamračí.

Na vratima se pojavio čovek, čija je ogromna pojava, činilo se, ispunjavala cela vrata, pa kao da se još morao i da sagne, da bi mogao da prođe kroz vrata.

Čovek visok sigurno dva metra i tako širokih ramena da je već samo to izazvalo neobičan utisak.

Lice mu je bilo odlučno, preplunulo od vetra i nevremena, a oči mu blistale nekim čudnovatim zelenkastim sjajem. Bilo je to lepo, pravo muško lice. A i inače je stranac upadao u oči, sa svojim belim teksaškim šeširom, koji kao da je ovog časa uzet iz dućana. A teško da se ne bi zapazila i oba njegova velika revolvera sa crvenim drškama, koji su bili zataknuti prema napred u dole otvorenim futrolama.

Stajao je tu mirno i hladnokrvno posmatrao gužvu.

U to jedan čovek doleti do njega, kao da je bio izbačen iz topa.

Bio je to šerif Belmen, koga je jednim gadnim udarcem u vilicu pogodio Flit Danser.

Stranac ga dočeka kao loptu i baci ga opet napred.

Flit, koji s time nije računao, bude oboren snažnim udarcem šerifove pesnice: šerif je znao munjevito da iskoristi ovaj obrt situacije.

Stranac pusti vrata, probije se kroz gužvu, u kojoj su se ljudi nemilice gurali, udarali i mlatili, urlajući pri tome kao divljaci, i priđe šanku.

Tu se sukobi s dvojicom napasnika. On ih odgurne kao dosadnu decu, a da ih nije ni pogledao.

Jedan od tih petlova bio je Gordon Danser. On se okreće i ustremi se na stranca, a da ga nije dobro ni pogledao.

U međuvremenu je stranac došao do šanka.

— Barmen!

Poziv se izgubio u užasnoj galami.

— Barmen! — Stranac lupi rukom po limenom šanku, tako da su ostaci razbijenih i još čitave čaše divlje zazvečali.

Na to se iza tezge pojavi mali, ćelavi čovečuljak sa korbačem od bivolje kože. Jedno oko mu je bilo natečeno, a iz usta mu je curio tanak mlaz krvi.

— Šta želite?

— Sigurno ne mrtvački sanduk, čoveče — odgovori stranac. — Jedan viski!

Barmen zavrte glavom i reče:

— Kako želite. Možemo pokušati sreću.

U to jedan čovek bude bačen preko šanka snagom topovskog taneta.

A divovski stranac samo podmetne ruku pod pravim uglom i usmeri telo u drugom pravcu.

Na nesreću, upravo na tom mestu se muvao mali konobar, pa ga bačeni čovek obori, ali se barmen opet uspravi i vrati se sa jednom bocom.

Bila je poluprazna.

— Bilo je već teže naći i čaše.

U to golijat u gomili srće sam ot krije jednu celu čašu. Hteo je upravo da je uzme, kad se pod njegovim laktom ispruži neka maljava ruka sa namerom da uzme čašu.

Gorostas lupi po njoj, kao što se udara po dosadnoj muvi i spase čašu za sebe. Uprkos loma oko njega popio je sve svoje piće sa takvim mirom, kao da se nalazi u najelitnijem salunu.

U to udari u njega Tim Danser.

Stranac zatrese glavom, okreće se, zgrabi skitnicu, koji se opet zaleteo da iznenadi svog protivnika, po-

digne ga i jednim trzajem prevuče preko šanka, tako da je „dobri” Tim udario glavom o policu s čašama i ostao da leži u dubokoj nesvestici.

Flit, koji je to opazio, gurne svojga brata Herija i zajedno sa njim napade stranca.

U svakom slučaju, to je bio kraj bučne predstave koju su Danserovi priredili u „Mesečina” baru.

Stranac zadrži Herija strahovitim udarcem leveice, a onda dočeka Flita. Munjevito ih zgrabi za rame na i sudari im glave po nekoliko puta tako snažno da je sve zvonilo.

Gordon Danser se istrgne iz gužve, u koju je zapao sa dvojicom građana i baci se gorostasu u slabinu.

Ali i za njega bi bilo bolje da je ostao tamo gde je bio. Jer udarac ruke, koji ga je pogodio za vrat bio je strašan.

Barmen je razrogačio oči i mucao:

— Hej, mister... to... prokletstvo, to je bilo sjajno! Hoćete li možda još jedan viski?

— Možda? — reče stranac nedvosmislenim teksaškim naglaskom — Ne možda, nego sigurno!

Gostioničar mu natoči drhtavom rukom i pola prosu.

— Ovo ja častim! Kako se zovete, mister?

— Šort. Luk Šort.

— Luk Šort — ponovi barmen, a onda mu iznenada boca ispadne iz ruku.

On se zabulji u Teksašanina kao u sablast.

— Vi ste Luk Šort?

— Nadam se, da vam to ne smeta.

Na to kepec iznenada istrgne gorostasu čašu iz ruke.

— Hej, jeste li poludeli? — mumlao je ovaj svojim dubokim basom.

— Nikako! Za Luka Šorta ne točim brlju!

— Nisam tako osetljiv!

— Ipak. Prokletstvo... gostioničar se sagne pod tezgju. — Gde li mi je samo ona dobra kapljica? Ah, tu je... Ah, razbijena! No čekajte, mister Šort, tu dole mora da ima još jedna. Za Luka Šorta ću da se pomučim i da dopuzim do nje. Tako, tu ima nešto dobro.

On izvuče jednu prašnjavu bocu i podigne je.

Heri Danser se nekako osvesti i dogega se do tezge.

Ošamućeno je mucao:

— Hej, mali, ko me je obo... čoveče! Kuda su se dela moja braća? Ne vidim ih. — Ah... ta tu leži Tim! Da nije mrtav? Hej, Time! A i Flit je tu. Šta je to s njima?

Njegov pogled je nepoverljivo lutao okolo i konačno se zaustavi na širokim Šortovim grudima, koje su taman bile u visini njegovih očiju.

Zaprepašćeno i uplašeno ustukne.

— Hej, je li to čovek ili nekakav spomenik? Svemogući, kakav li kolos! Mister, jeste li vi možda slučajno ubili moju braću?

Luk Šort bez reči uzme kofu za pranje čaša, napuni je vodom i polije Flita.

Ovaj smesta dođe k svesti i skoči na noge.

Ostala braća su podvrgnuta istoj kuri lečenja.

Ošamućeni su stajali oko šanka.

Heri pokaže na diva.

— Mislio sam da će nas ponuditi pićem.

Luk Šort okrene glavu i zaškili na skitnicu.

— Imam nekako osećaj, momci, da više čeznete za svežim vazduhom, nego za pićem.

Flit je trljao glavu.

— Hej, ko li je to — pitao se tiho. — Toga mora da sam već negde video? Čekajte malo, pre mnogo godina, u Dalasu na velikom rodeu! — Iznenada se lupi po čelu. — Grom i pakao, momci, pa to je Luk Šort!

— A kako bi sada bilo da izađete na sveži vazduh — zabruna div na njega.

Flit isturi donju usnu.

— U redu, mister Šort, baš će nam prijati. Ali, nadam se da ćemo se još videti.

Na to su se okrenuli i napustili salun.

Za sada im je žed za slobodom bila zadovoljena.

Lečenje je bilo temeljito.

Gostioničar zatrese glavom.

— Prst sudbine vas je upravo u ovaj čas doveo ovamo.

— Glupost, makar šta — mrm-ljao je div. — Bila je to depeša od Vajata Erpa.

Barmen je razvalio usta.

— Od Vajata Erpa? Rekli ste „Vajat Erp“, mister Šort?

— Da, on je slučajno saznao da tamo preko kod Longrina krotim nekoliko divljih konja...

— Na Longrinovom ranču za koje?

— Tačno.

— Vajat Erp? — razmišljao je saluner.

Onda opazi šerifa kako se tetura prema šanku.

— Jeste li vi zaista Luk Šort?

— Pretpostavljam. Do danas sam svakako u to bio uveren.

— A Vajat Erp vas je poslao ovamo zbog tih vucibatina?

— Otprilike je bilo tako.

— Prokletstvo — čuvar zakona se stenjući uhvati za glavu, koja ga je jako bolela. — Ljudi, samo ča-sak, samo malo, pustite me da mislim na miru! Kad ste već spomenuli ime maršala... onda mora da se nešto dogodilo? Prokletstvo! Sada sam se setio! Ovi Danserovi, tačno, braća Danser iz Oklahoma Sitija! Ona banda, koja je tamo preko mesecima, mislim čak godinama, divljala kao sumanita. Vajat Erp se zaleteo među njih. Tačno se sećam. Mister Njumen, pa i vi se toga još morate sećati? Vajat Erp je u poslednji čas došao u pomoć šerifu Lakejzu.

Sada se je tog slučaja setio i gostioničar, kao i nekoliko drugih ljudi, koji su se digli iz gomile krša u točionici.

— Pa to je bilo skoro pre deset godina! — reče gostioničar.

— Ne, najviše pet! — tvrdio je jedan drugi.

Ali debeli sedi novinar Evertin je znao tačno.

— Ljudi, to je bilo pre nešto više od sedam godina. Ja se još sećam, a znam i to da je u Teksasu obavljena neka amnestija, koja je bandi opet otvorila sva vrata. Na, ne bih sada hteo da se nalazim u Lakejzovoj koži...

Tek sada je Lajk Šort u potpunosti shvatio maršalov brzoglav. Šerif Lakejz je bio u škripcu!

Četiri bivša kažnjenika su bila na putu do njega. A maršalova pretpostavka, da bi mogli udariti preko Šonija, pokazala se kao tačna.

Samo kako zaustaviti te ljude?

To su bili banditi čvrstih nerava, a godine provedene na prisilnom radu nisu ih sigurno učinile boljim i blažim!

Ali Teksašaninu je slučaj pomogao. I to već četvrt sata kasnije.

Upravo je napustio salun i ugledao šerifa kako izlazi iz lekareve kuće, kada skitnice iznenada iskoče iza jednih kola, izvlačeći revolvare.

Bili su brzi ljudi, ti Danserovi. U kamenolomima nisu ni najmanje zaboravili da pucaju. Gordon je od teškog drveta izrezbario revolvare, s kojima su mogli da se vežbaju. A ništa marljivije nisu radili od toga.

Ipak su Danserovi imali smolu.

Čovek, s kojim su se tu upustili u obračun, imao je takvo reagovanje, kome ni jedan od ta četiri bivša robijaša nije dorastao.

Div je za tren imao u ispruženim rukama oba revolvera i orozi su preteći škljocnuli.

Flit, najbrži od Dansera, je doduše svoj kolt već izvukao, ali ga još ne beše dosta visoko podigao.

— Manite se svojih topova! — zaori se duboki bas Teksašanina.

Prikovani pogledom njegovih zelenih očiju i urođenom odlučnošću, koja je zračila iz svake njegove pore, Danserovi polože oružje. Flit je u tome poveo, i bacio svoj kolt.

— Šerife! — poviče Šort. — Pozivam vas da uhapsite ove skitnice zbog oružanog napada na ulici!

Možda bi Danserovi reskirali i pokušali beg — ali tu je pred njima stajao Teksašanin sa svoja dva teška revolvera dugih cevi i držao ih na oku.

Tako se desilo da su, idući jedan za drugim, uz šerifa i jednog njegovog pomoćnika, koji se tu brzo našao, dogegali do zatvora.

Sa slobodom je bilo gotovo, slobodom koju su stekli te kpre kratkog vremena.

No Luk Šort je bio načisto s time da ih ni jedan sudija ne može osuditi nekom ozbiljnijom kaznom. Prepadom nisu mogli da pričine nikakvu štetu, nisu ispalili ni jedan metak na Teksašanina, pa su mirno mogli očekivati raspravu.

Oni su dobro poznavali slovo zakona.

Moris Abraham, koji je već sedamnaest godine sedeo u Fort Vortu i koga je čekalo još osam godina, bio je pravnik, a svoje prijatelje, braću Danser, naučio je mnogim korisnim stvarima.

No, bilo kako bilo, sada su sedeli u zatvoru i morali čekati na raspravu.

Sudija je upravo toga jutra otpustovao u Alister na neku raspravu. Neki putujući trgovac je ubio jednu ženu. Niko nije znao koliko će tamo dugo ostati.

Po zakonu u Oklahomi zatvorenici ostaju tako dugo u zatvoru, dok sudija ne održi suđenje.

Tek znatno kasnije Oklahoma se pridružila ostalim državama, u kojima je važno pravilo, da se zatvorenik mora prvesti sudiji najkasnije u roku od dvadeset četiri sata.

Početakom osamdesetih godina bilo je to u Oklahomi još nemoguće, jer je ovde, kao i u drugim državama, nemanjanje sudija bio akutan problem. A ko bi na zapadu hteo da bude sudija! Lekar, pravnik i građanaželnik, to je još nekako išlo, ali biti sudija, to je već bilo skoro tako onasno, kao i biti šerif.

Luk Šort, je dakle, Danserovima privremeno preprečio put. Sada je morao nokušati da tu prepreku zadrži još malo, odnosno još neko vreme.

Na njegovu veliku žalost, sudija se vratio već nakon dva dana.

Svako je u sudnici bio načisto s time da će skitnice morati biti puštene nakon što plate neku beznačajnu novčanu kaznu.

I da nije Flit sa velikom brbljivošću, na svoj svadljivi način, želeći da uvek sve bolje zna, razbesneo sudiju beskonačnim citiranjem kilometarskih paragrafa i svojim beskonačnim komentarisanjem napola shvaćenih pravnih propisa, sve bi prošlo za Danserove dobro. Ali sudija ga je više puta opomenuo i konačno ga osudio na nedelju dana zatvora.

Ostali Danserovi zauraju od radosti.

Na to ih isteraju iz dvorane, a Flita vrata natrag u zatvor.

Sa dubokom borom na čelu, Luk Šort napusti sud i pogleda preko ramena skitnice, koje su stajale naslunjene na ogradu pred Marpelovim tremom.

Jedan od njih je za sada bio sedam dana na sigurnom mestu, no ostala trojica su tim više gledali oko sebe pretećim pogledom.

Teksašanin još neko vreme ostade u gradu, ma da su ga tamo na ranču već sigurno čekali. Morao je držati na oku tu trojicu skitnica. A to nije bilo tako jednostavno, upravo zato jer su se ovi razdvojili, kada su opazili da ih Šort posmatra.

Lunjali su gradom, neprestano zviždeći staru pesmu o reci Šoni, a ujedno bili stalna opasnost za svakoga.

Šort nađe Tima dole na reci, kako upravo otima mrežu jednom ribaru.

Lekcija, koju je bledoliki Tim za to dobio, bila je tako bolna, da je

skitnica uz divlji urlik potprašio pete i odjurio.

U Heri je imao smolu, jer se još jednom sreo s Šortom. Na uglu kod Holmenove radnje s mlečnim proizvodima napao je Heri jednu devojčicu i upravo se zabavljao time, da joj rasčepa njen šeširić, kad ga je Teksašanin prvi put pljusnuo. Heri htede da pobegne, ali nije stigao daleko, jer je Teksašanin bio brži, pa je za nagradu Heri dobio još nekoliko teških udaraca.

Od jednog starijeg meštana šerif je saznao da su skitnice doduše rođeni u ovom mestu, ali da su se već pre više od petnaest godina odselili sa svojim ocem.

Zar su možda imali nameru da se opet ovde nastane?

— Za ime božje! — stenjao je šerif. — Treba da potražim Luka Šorta i da govorom s njim.

Stari Džoni Mils slegne ramenima.

— Šta očekujete od njega, šerife? Da poždere te Danserove?

Luk Šort je u Berbirovom prenočištu uzeo malu sobu u potkrovlju, jer se tamo nalazio jedini krevet u Šoniju, u kojem je kako tako mogao da se ispruži.

Kad je šerif pokucao kod njega, on se skloni iza vrata i izvuče revolver.

— Da.

Čuvar zakona uđe.

— Šta se desilo šerife? — upita ga Luk Šort.

Ovaj mu saopšti šta je čuo.

Teksašanin vrati revolver u futrolu i izvadi dugu virdžinijsku cigaretu i zapali.

— Nećete tim vucibatinama moći da zabranite da se ovde ugnezde. Konačno, oni imaju i neko pravo na to, jer su ovde rođeni.

— Mislite? — gundao je šerif.

— Na žalost, tako je!

Teksašanin je pri tome mislio: ako i ostanu ovdje, još je uvek bolje nego da odjašu preko, u Oklahomu.

Ali ta braća Danseri nisu ostali u Šoniju.

Već sledećeg jutra je to znao ce li grad.

Šerif je žurio uz stepenice prema potkrovlju, gde je stanovao Teksašanin.

— Mister Šort! Ustanite! Brzo!

Teksašanin se brzo obuče i pojavi se na vratima.

— Odmaglili su! — dahtao je šerif.

— Danserovi?

— Da!

— A Flit? Jesu li možda i njega povelj? — upita Luk, sluteći šta se dogodilo.

— Da... — stenjao je šerif, srušivši se na stoličicu kraj vrata. — Morao sam oko devet sati da odem iz grada. Napolju u naselju Gedi se nekoliko ljudi posvađalo. Satima smo zavađene smirivali. Na kraju niko nije znao šta se zapravo događa. Negde je neko razbio prozor, A drugi je morao da gasi požar u svojoj štali.

Teksašanin je trljao nos.

— Danserovi! — izgovorio muklo.

— Šta ste time hteli da kažete, mister Šort?

— To su bili Danserovi. Hteli su vas izmamiti iz grada, i to im je uspelo.

— To nije isključeno. Jer, kada sam se vratio oko dva sata, mora da su već došli do Flita. Bacio sam, doduše, kratak pogled u zatvor. Naravno, nisam direktno išao da obidem zatvorenike, a ni rupu u zatvorskom zidu nisam primetio.

— Oni su ga, dakle odveli kroz rupu u zidu?

— Da, onaj mali prozor s rešetkama leži uz okrunjeno kamenje u dvorištu. Hteo bih da znam kako im je to uspelo.

Luk Šort ode sa šerifom da pogleda štetu.

— To je bilo jednostavno — reče. — Jednostavno su na rešetku pričvrstili dva kraja od lasa, druga dva kraja za sedlo, dva konja i snažno ih mamuznuli. Konji su snažno potegli, i prozor je zajedno sa rešetkama izleteo iz zida. Prastari način da se pobegne iz zatvora.

Sada se Teksašaninu najednom žurilo. On ode do svoga vranca, osedla ga i u galopu napusti grad.

Šerif ga isprati pogledom koji nije skrivao njegovu uznemirenost što tako samopouzdati čovek nije još neko vreme ostao u gradu.

Luk Šort je odjahao u Oklahoma Siti. U glavi mu je bruhalo: samo da ne zakasnim!

Strah da ne zakasni bio je nesumnjivo opravdan, jer su banditi imali veliku prednost. Moglo se pretpostaviti da su još oko ponoći napustili grad Šoni.

A za šest sati se moglo svašta dogoditi.

Teksašanin je u paklenom tempu jurio ka zapadu prema gradu Oklahoma Sijiju.

Kada je stigao i prestigao kočiju Overland kompanije, kočijaš i njegov pratilac su zabezeknuto gledali za njim. I onih sedam putnika su zurili kroz prozore u jahača, koji kao da je proleteo kraj njih.

— Grom i pakao, kako li se tom čoveku žuri! — kreštala je neka debela žena, koja je neprestano brisala znoj sa čela.

Luk Šort je prevaleo udaljenost između dva grada brže nego ijedan čovek pre njega.

On dojuri u glavnu ulicu Oklahome Sitija, tako da se sve razbežalo: ljudi, koji su časkajući stajali na ulici, deca, kokoške, tri psa i par dvokolica.

Pred šerifovom kancelarijom skoči iz sedla pravo na trem i uleti u kancelariju.

Sejm Lakejz i njegov prijatelj sveštenik Luis Gesterfild ga zabezeknuto pogledaše.

Sveštenik se prvi pribrao.

— Nekako se iznenada smračilo — promuća.

Lakejz ustade iz svog pisaćeg stola i zbunjeno se zagleda u gorostas.

— A ko... ste vi?

Sveštenik tiho zviznu i stisnu zube. Njemu iznenada sinu u glavu.

— Kladam se da je to Luk Šort.

Teksašanin, smejući se, spusti ogromno telo na jednu stolicu kraj pisaćeg stola.

— Da, ja sam Luk Šort. Obavešten sam telegramom od Vajata Erpa, da bi Danserovi mogli biti u Šoniju. Tamo sam ih i našao. Sve do noćas su bili tamo. Danas ujutro oko šest sati šerif je ustanovio da su jednog od svojih izvukli iz zatvora.

Lakejz se uhvati za glavu.

— Danas ujutro u šest? Valjda nećete time da kažete da ste u to doba, mister Šort, još bili u Šoniju?

— Ipak je tako, jer kako bih to inače znao?

Gesterfild pogleda kroz otvorena vrata na Šortovog konja, s kojeg se još cedio znoj.

— Siroto kljuse.

Teksašanin se odmah digne.

— Da, sada je odmah on na redu.

Tek sada Lakejzu sine da je gorostas samo zbog njega došao, rizikujući tu samoubličku trku.

— Ostavite samo, mister Šort. Za vranca će se najsvesnije pobrinuti jedan od mojih pomoćnika. A ja imam gore malu sobicu, u kojoj se možete osvežiti i malo odmoriti.

— Pa nećete valjda, Sejm, u onaj krevetić tamo gore da smestite prijatelja golijata — izjavi sveštenik, koji je već opet mislio da je našao muža sa svoju sestru. — Ja imam veliki krevet, mister Šort, još od moga oca, bio je skoro tako visok kao i vi. Vajat Erp je u ono vreme takođe u njemu spavao, a i on sigurno nije mali...

— Pozdravite vašu sestru! — progundā Lakejz, kad se popa izgubio s Teksašaninom.

Danserovi još nisu bili u gradu.

Možda uopšte nisu ni krenuli prema Oklahomi?

Punih pet dana je Teksašanin čekao i čekao. No sada mu je vreme isteklo. Morao se vratiti svom poslu na ranču.

— Imam tamo još hrpu posla — reče, kada je u juto šestoga dana još jednom zavirio kod Lakejza. — I, ako se uskoro ne pojavim, rančer više sa mnom neće računati. A ne bih mogao ni da mu zamerim.

Šerif je sigurno bio poslednji čovek, koji to ne bi shvatio.

A i ko bi još imao vremena da se tako dugo a beskorisno zadrži na jednom mestu! Na jednoj ergeli će dobrog ukrotitelja konja sigurno dobro i platiti. Da je on, šerif Lakejz, tom Luku Šortu ponudio da na neko vreme preuzme posao še-

rifovog pomoćnika, taj bi mu se sigurno nasmejavao u lice, jer bi onih nekoliko dolara koliko bi tako zaradio, bilo samo neznatan deo, onoga, što mu je mogao platiti rančer.

— Nije baš ni isključeno da se vucibatine upute u nekom sasvim drugom pravcu. — napomene Šort, grickajući jednu virdžiniju.

Lakejz potvrdi, nadajući se da bi Teksašanin mogao imati pravo. Ali neki unutarnji glas mu je govorio da neće biti tako.

Osećao je kako se nesreća približava. Danserovi neće više dugo odgađati svoj dolazak.

Dva puta se rešavao da dole na reci potraži starog Dansera i da govori s njim. No uvek je odbacio tu pomisao.

Kad je pao mrak, Luk Šort je odjahao je iz grada. Nije baš bilo neophodno potrebno da ga neko vidi kako odlazi. Čulo se da je bio ovde — neka svi i dalje misle i veruju da je još u gradu.

Samo se ljudi nisu mogli dugo zadržati u tom ubeđenju. Jer čovek, kakav je bio taj divovski Teksašanin, previše je bio upadljiv — pa čak i onda kad više nije bio u gradu. Dva dana posle njegova odlaska u Oklahomi se znalo da je napustio grad.

Bio je petak. Šerif Lakejz je morao toga jutra poslati svog pomoćnika gore, u Edmond, gde je prošle noći došlo do nekog sukoba.

Bio je sam u kancelariji.

Pukovnik je već nedelju dana bio bolestan i ležao je u krevetu. A sveštenik, koji je i orako doista vremena izgubio posećujući šerifovu kancelariju, bavio se svojim poslovima.

Sejm Lakejz je širom otvorio vrata i sedeo je za pisaćim stolom. Već

se celo pre podne gnjavio s nekim izveštajem, jednim od onih glupih izveštaja o nekoj sitnoj krađi. Takav posao mu nikada nije naročito prijao.

Napolju je bila užasna omorina. Svaki čas je mogao da padne pljusak.

Lakejz je zurio u papir, koji se nabirao pod vlažnim mastilom, pročitao još jednom zadnju rečenicu, koju je upravo napisao — i uplašeno se trgne.

Iznenada mu se pred očima izgubiše slova i sve oko njega utonu u oblak magle, koju kao da je gonila peščana oluja. Krv mu se popela u glavu, a u ušima mu je brujalo.

Šerif se uhvati rukama za glavu.

I opet je brojao. Četrdeset i jedna sekunda.

Nečujno su mu se micale usne.

A čovek, koji je stajao u vratima, cerio se, ugledavši tu neobičnu sliku.

Lakejzove oči su bile širom otvorene, ali uprkos tome nije ništa video.

Ono neobrijano lice, tamo u vratima, najednom prestade da se smeje i ceri.

Jer šerifove oči su se na čudnovat način promenile.

Semjuel Lakejz vide kako mu se magla diže pred očima. Ona sivocrna zavesa se rastvori pred njim — i on opazi čoveka u otvorenim vratima.

Beše to čovek srednjeg rasta, možda oko tridesetak godina, mršava lica, s puno bora i pepeljastom kosom. Plitak šešir, kome je gornji deo bio upropašten od znoja, bio mu je nabijen na potiljak, a učvršćen je bio vrpcom od sombrera.

Njegova nekada bela košulja nije imala kragnu, na vratu je bila otvorena, tako da mu se videla Adamova jabučica, koja se u riđoj neobrijanoj bradi isticala kao belo brdašće. Tanka razdrljena jakna, smeđe boje, bila je bez rukava i prevelika. Moglo se još videti, da je bila napravljena od dobrog sukna i to kod prvoklasnog krojača. Mora da je bila kupljena od čoveka, koji je bio mnogo krupniji nego njen sadašnji vlasnik. Pantalone izgleda da su imale istu prošlost. Čak su mu i čizme bile prevelike.

Samo je opasač za oružje bio na svom mestu i kako treba. A revolver od trideset osam milimetara nije odavao svoje poreklo.

Čovek se ukočeno zabulji u šerifove oči, koje su još malo pre bile tako prazne i bezizražajne, a sada kao da su ga prikovala za prag.

Lakejz skoči. U ruci mu se stvori revolver.

Išlo je to tako brzo, kao u najbolja vremena, kada su se banditi nadasdaleko i naširoko bojali šerifa Lakejza.

Kid O'Neju je bilo najednom mučno oko želuca.

U to ga Lakejz prepozna i vrati kolt u futrolu. Umornim, ukočenim pokretom utonu u svoju stolicu.

U celom gradu poznata skitnica i pijanica Kid O'Nej uspe opet da se naceri.

— Jeste li sada, šerife, prešli u hipnotizere? — kreketao je svojim promuklim glasom.

— Gubi se O'Nej, jer ću ti inače potprašiti pete!

Međutim, skitnica ostade na mestu, čak se i nasloni na vrata.

— Imam nešto da vam prenesem, šerife.

— Rekao sam da se gubiš! — zareža na njega Lakejz.

— Prvo ću da vam prenesem ono što su mi naredili Danserovi.

Šerif podigne olavu. Licem, koje je od malopredašnjeg napada bilo još blede, preleti neka senka.

— Od... Danserovih? Ti si ih video?

— Jasno, sedeo sam s njima uz logorsku vatru i igrao poker.

Lakejz skoči u vis i pojuri prema skitnici. Grubo zgrabi O'Neja za jaknu.

— Zini, brzo govori, O'Nej!

— Hej, šta hoćete od mene, šerife! — uzrujavala se protuva, — Ja se na vašem mestu, samo nekoliko sati pred svoju sigurnu smrt, ne bih tako ponašao!

To je bilo previše. Lakejz zgrabi drskog momak, grubo ga digne i ubaci u kancelariju.

Pijančevo mlitavo telo pade na pod, tako da se iz pukotina na podu digao oblak prašine. Svojim zakrvavljenim sitnim svinjskim očima buljio je u šerifa.

— Sada znam, Lakejz! Vi se bojite! Bojite se kao pseto, jer znate da će Danserovi doći i dokrajčiti vas!

Lakejz ga u divljem besu digne u vis.

— Ostani, ti, ništarijo, pokazaću ti ja kako se ja...

No u tom pogleda u njegovo žuto lice, lice kao od pergamenta, sa očima pršaranim crvenkastim žilicama, koje kao da su plivale u nekoj pihlijastoj masi — i pusti ga.

O'Nej se zatetura unazad i pade na šoške za puške.

Ali iznenada, mnogo okretnije i brže nego bi se to od njega očekivalo, naglo se okrene i zgrabi jed-

nu od pušaka, repetira i podigne je.

— Tako, vi, prokleti zvezdašu, sada ću vas ja dokrajčiti! Danserovi neće ni trebati da dolaze! Naime, vi ste već prava olupina. Da, bedna olupina. Znam da krišom od Bren-gija svake večeri kroz dvorište donosite viski. Pijanica ste isto kao i ja. Jer znate da ste gotovi! A sada drhćete predamnom. Pred prljavom skitnicom O'Nejem, prema kome ste se uvek odnosili samo s prezirom! Vi...

On naglo ućuta.

Jer u šerifovim očima se opet ogledala ona odvratna siva praznina, koju je već malo pre video.

Kao da je ledena jeza zabola svoje kandže u potiljak skitnice. Puščana cev se polako spuštala.

Ove oči su ga prikovale na mestu.

— Lakejz! — konačno se protuva pribere. — Šerife! Ja... mister Lakejz! Ja... bila je to samo šala! Ja... ne smete da me ubijete! Ja...

On ispusti pušku, koja s treskom pade na pod, zgrabi šešir, koji mu je pao s glave i pored šerifa izjuri na ulicu.

Lakejz je stajao kao prikovan, buleći u maglu, koja je bila protkana peščanim mlazovima kiše.

Razgovetno je čuo svaku reč skitnice.

Samo ga uopšte nije video.

Jasno je čuo i mukli udarac puške o pod, kao i korake čoveka koji je pobegao.

Ali video nije ništa.

A nije mogao više ni da broji...

Konačno, konačno posle čitave večnosti magla mu se digla sa očiju!

Lakejz je sav ošamućen buljio u vinčesterku, koja je ležala na podu pred šoškama.

Kada je to bilo? Pre par sekundi? Pre nekoliko minuta? Ili možda još pre mnogo dužeg vremena?

Šerif sklopi oči i rukom obrisa lice. Ote mu se težak uzdah.

Onda pokuša da razmisli o onom što se dogodilo, pokuša malo da sredi svoje misli, koje su mu se kao ciklon vrmale po glavi.

Šta se, u stvari, dogodilo?

Bio je to O'Nej. Skitnica Kid O'Nej. Govorio je o Danserovima.

I o strahu! O šerifu, koji se bo-jao!

I o viskiju!

Dakle, više nije bila tajna da je krišom pio.

Zar se onaj stari kreolac, koji mu je uvek nabavljao viski... ipak izbrbljao? Taj lopov!

Lakejz istrča u dvorište, prebaci se preko niske ograde u susedno dvorište i već je bio u stračari, koja je bila dograđena uz veliki „Vestern” salon.

— Minguel! — izdere se šerif na starog kreolca lukava lica.

Starac se trgne i pojavi iza nekog stola.

Jedna žena upadne iz hodnika u kuhinju. S obe ruke pritiskujući srce, reče zadihano:

— Ah, vi ste, šerife! Ja sam već mislila da su opet oni...

— Koji... oni? — upita brzo Lakejz.

— Oni ljudi koji uvek prete mom ocu! Da...

— Nora! — zastenje starac.

— Ne, oče, ipak mu moram reći! On je šerif i on mora znati koji su to stranci bili već više puta noću u dvorištu i pretili ocu. A, onda

su ga videli kako s viskijem ide kod vas.

— Ko su oni?

— Ne poznajemo ih. Pa vi znate da tek pet godina živimo u ovom užasnom gradu. Da nisam u salunu našla onaj posao uz šank, već bismo se odavno iselili odavde...

Lakejz se obrati starom:

— Zar ni vi ne poznajete te ljude?

— Ne. Bila su tri momka...

— A zašto mi do sada o svemu tome niste ništa rekli?

— Jer sam se bojao, šerife. Pretili su mi da će me ubiti!

— Opišite mi te ljude. Kako su izgledali? Mora da se nečega sećate!

Starac tužno zatrese glavom.

— Pa video sam ih samo u mračnom dvorištu.

— Ipak, oče, moraš da mu kažeš istinu! — poviče devojka.

— Umukni! — zareži starac na nju.

Tada mu Lakejz priđe, zgrabi ga oko zglavka leve ruke i snažno steže.

— Minguel! Sada ćete mi reći sve što znate, ili ću vas strpati u zatvor!

— Ne! — poviče crnokosa devojka, dršćući celim telom.

— Govorite, Minguel!

Starac sagne glavu i ćutke se zagleda pred sebe.

Velika muva je zujala malom prostorijom i udarala o malo prozorsko staklo.

Tada Lakejz okrene glavu i pogleda u Minguelovu kćerku.

Bila je to devojka divlje lepote, vatrenih očiju, crnokosa, ovalnog lica i s izrazito lepo građenim telom. Svojom šarolikom odećom je Nora

Alvarez još više naglašavala svoju upadljivu pojavu.

Zar su ti ljudi bili njegovi neprijatelji?

Lakejz pusti staroga — jer se iznenada bujna ženska prilika izgubila pred njim u sivoj maglenoj zavesi.

Stajao je tu kao granitni gorostas, taj šerif iz Oklahoma Siti-ja.

Dvadesetosmogodišnja Nora Alvarez zagledala se u njega, ne razumevajući ništa.

— Sejme! — uzvikne ona spontano.

Stari se sruši na svoju stolicu.

Tada Nora priđe šerifu, obuhvati svojim rukama njegovo mršavo lice i reče uzbuđeno.

— Sejme, šta... je... s vama? Pa govorite! Ne gledajte u mene tako strašnim pogledom... ja... ću vam sve reći! Sve je to samo za to... jer se otac boji! Boji se, pa shvatite, Sejme! Sejmi!

Lakejz je sada buljio mimo nje, onamo, gde je ranije stajala.

I opet iznenada ugleda stara vrata i izlazne stepenice, koje su vodile u hodnik prema točionici. Neposredno pred njim bilo je ženino lice, boje svežih maslina.

Ona opet poviče:

— Sejme!

I neko bolno osećanje obuzme čoveka, koji je već počeo da stari.

— Nora! — kreštao je starac. — Šta ti pada na pamet! Ne zadržavaj šerifa.

Na to žena ustukne.

— Pusti me, oče. Ti znaš šta on meni znači. A malo pre me pogledao kao da je hteo da me ubije! I baš on! — Ona prebaci kecelju preko lica i gorko zajeca.

Kao da dolazi iz beskonačno velike udaljenosti, šerifovo već skoro bezosećajno srce dirnu neki čudan osećaj. Zar je to bilo moguće? Ova žena! Godinama je živeo kraj nje, divio se kao i svaki drugi njenoj divljoj bujnoj lepoti i veselio njenoj živahnosti i svežini. Ali nikada ne bi došao na pomisao da ga ta žena voli.

U to se ona krene, uhvati ga za ramena i pogleda ga svojim očima, koje su plamtele kao dve žeravice.

— Sejme! Bili su banditi! Jedan od njih je bio ridokos i imao je na sebi plavi kaput od uniforme i drugi su ga zvali kapetanom! To su razbojnici, znam sigurno! Zašto hoćete da ih sačekate! Njih i one druge, koji će sigurno doći za njima.

— Mister Logan mi je pričao kako ste se onda borili s Danserovima. Isto tako kao i sa Veringerovima, i sa Majk Haunenom, sa Vil Perkinsom i drugima. Dosta ste učinili za taj grad. Zaklinjem vas, predajte zvezdu! Pustite druge da se hvataju za revolver ili za pušku! A ko će da vam pomoćne? Luk Šort je odjahao. To zna celi grad. A pukovnik je na samrti. Hoćete li možda samo sa popom da krenete na ulicu protiv te bande? To ne možete. To bi bio vaš kraj!

— Nora! — još jednom zakrešta kreolač.

Ali se žena na to nije obazirala.

— Koliko ste stari, Sejme? Četrdeset devet, možda pedeset...

— Pedeset i četiri — izgovori Lakeiz muklo. On se polako okrene i pođe prema vratima. Tu se još jednom zaustavi i reče, ne okrenuvši se:

— Kako ste rekli da je izgledao? Ridokos, u plavoj bluzi od uniforme...

— Zvali su ga kapetan.

— To je bio Jenki Džim! — reče šerif.

Teško su mu se otkidale reči s usana.

Dvoje ljudi u maloj prostoriji ga je napeto posmatralo.

— Jenki Džim? — otme se starcu. — Onaj vođa bande?

Lakeiz nemo klimne glavom.

Žena sagne glavu, sakrivši je u kecelju da uguši svoje jecanje.

Kako je to sve bilo besmisleno! Pedeset četvorogodišnji Sejm nije protiv sebe imao samo Danserove, nego i Jenki Džima, koga su se svi na daleko bojali, onog bandita koji je pre nekoliko godina pustošio po južnim državama.

Taj Semjuel Lakeiz je bio divan čovek, za koga je Norino srce već odavno kucalo. A sada je samog sebe upropaštavao. Počeo je da pije. To je zapazila s užasom. Pa znala je za koga njezin otac svako veče kupuje viski.

Dakle već mu je trebalo viski da potisne svoj strah od onoga, što je neminovno moralo da dođe.

No kreolka Nora Alvarez nije znala celu istinu: nije Lakeiz tražio viski da potisne svoj strah pred Danserovima. Hteo je on na taj način da pobegne od misli, koje su ga proganjale u vezi s time što ga je očekivalo sa očima.

Ženu obuže bol kada ga pogleda takvog pognutog u vratima, s opuštenim ramenima. Ona pođe napred i stade sasvim uz čoveka, koga je sada volela više nego ikada i uhvati mu ruku.

— Sejme! Molim vas, napustite stvar! Zar da za pedeset dolara postanete leš? Napustite to, ipak se ne

isplati! Povući ćete sa sobom u smrt svog jedinog prijatelja sveštenika. Ići ću s vama, ako hoćete da odete! Otac i mati uštedeli su nešto novaca. I kola, a i konje imamo. Odselićemo se dalje...

Lakejz hrapavo istisnu kroz stegnuto grlo:

— Nora, nisam kukavica! Moje mesto je ovde. Pre, dok sam još bio mlad, neumorno sam se selio s jednog mesta na drugo. Sada sam star čovek...

— Ah? — poviče ona vatreno. — Sa pedeset četiri? Niste vi stari, Sejme! Ja... vas volim! Ja... — Ona naglo zastane i pusti ga.

Lakejz koraknu par koraka napred prema dvorištu, onda zastane i okrene se.

Kad je video ženu u vratima, kao da mu se neka topla struja obavila oko srca. Slika njenog bujnog tela beše onakva kako ju je sada ugledao.

A mislio je da je svoje srce već odavno poklonila nekome drugome! Bogatom 'Džoniju Noblinu, koji je skoro „obnevideo“, neprestano gledajući u nju. Svako je znao da većina ljudi samo zbog nje zalazi u „Vestern“ salun.

I njega... upravo njega ona da voli? Ne, to jednostavno nije mogao da veruje.

— Nora, vi mi želite dobro — reče promuklim glasom. — Ali sve to nema smisla.

Žena prkosno zabaci glavu, tako da su joj svileni crni uvojci poleteli unazad.

— A šta uopšte ima smisla, Semjuele Lakejzu? Dozvoliti da vas ustrele? Dozvoliti da vas otpušteni kažnjenici bace u prašinu, da bi ste završili u sanduku, pod tankim das-

kama, šest stopa duboko u suvoj zemlji Oklahome? Ima to smisla?

Lakejz obori glavu i reče tmurno:

— To vi ne razumete.

Na to mu ona priđe, i položi svoju vrelu ruku na njegovu, kojom se podupirao na kola:

— A da li vi to razumete? Vi biste to morali znati!

Činilo joj se kao da mu je lice iznenada dobilo starački izgled.

— Molim vas, Noro, donesite mi jednu bocu. — On izvadi iz džepa novčić i pruži joj.

Ona uze i baci ga u dvorište, a onda plaćući otrči natrag u hodnik.

Sejm Lakejz je ukočeno stajao, gledajući za njom.

Starac se izvuče iz kuće, prođe pored njega svojim staračkim korakom i stade da čeprka u dvorištu među praznim bocama, sve dok ne pronađe bačene novčiće.

Vrati se gundajući.

— Šerife, ona je luda! Ne obazirite se na to. Već sam joj pre tri godine rekao da se uda za bogatog Vogama, ali ona neće. Hoće samo tvrdoglavog Sejma Lakejza. Ništa se tu ne može učiniti. Sačekajte, doneću vam viski — reče stari i htede da pođe dalje.

Lakejz reče muklo:

— Ne, hvala, ne trebam ga više.

On se prebaci preko zida i vrati u svoju kancelariju.

U svojoj sobi je sedeo na rubu kreveta i buljio pred sebe.

Tada na jednom začuje neki šum na vratima; zgrabi svoj revolver i skoči.

Jedna senka pojavi se u kancelariji.

Bila je to Nora.

Imala je u levoj ruci torbu, iz koje izvuče bocu. Grubo je stavi na stol.

— Ovde je, šerife! Napitak za jačanje! Ako hoćete još toga, doneću vam nekoliko boca!

Tada joj on opali šamar, od koga je devojci goreo levi obraz.

Norine usne su drhtale. U očima su joj blistale suze.

— Samo još udarajte! — reče tiho.

Čovek zbunjeno htjede da je uhvati za ruku koju je pokušavala da povuče.

— Nora, molim te, shvati me! Ja... sam gotov!

— Zašto? To ti uobražavaš i samog sebe ubeđuješ. Možeš da započneš novi život. Ti nisi star.

— Šta... da počnem sa ženom, koja je toliko godina mlada od mene?

Na to se ona gorko nasmeja.

— Ti, Sejme, ne razumeš život. Moja je mati bila još mlada i besmrtno je ljubila moga oca. Bili su najsrećniji ljudi pod suncem nebeskim. Umrla je pre mnogo godina. A on još uvek živi i misli na nju.

Ona tada htjede da ode.

Na to je šerif nežno uhvati za ruku.

— Nora, nešto je drugo po sredi, ne možeš da razumeš. Ja... sam gotov! A doći će i Danserovi. Ja ne mogu da odem, shvati to konačno! Sveštenik je poslao brzogaj Vajat Erpu. Ali on ne može da dođe. On je pokrenuo Luka Šorta, jer je ovaj bio u blizini. No i on ne može da ostane tu celu večnost! Moram sa tim sam da izađem na kraj. Ja uopšte neću, da sveštenik ide sa mnom. Ali toga momka se jednostavno ne može oterati. A ja ovde moram da čekam Danserove...

Devojka ustukne od njega.

— Ti moraš? — okrenula je glavu gledajući ga užarenim očima. — Ti moraš — jer si tvrdoglav i neshvatljiv. Jer nemaš srca, jer hoćeš da se boriš i da umreš!

Oni pobeže, a suknja se zaleprša za njom.

Lakejz ostane na mestu, zureći pred sebe.

Sada mu je sudbina morala na njegov trnoviti put još da pošalje i tu ženu! I to kakvu ženu! Još pre godinu dana dao bi sve za tu Noru Alvarez, kad bi samo znao da joj nešto znači. Ali sada, kada je bio načisto s tim da će oslepiti? Ne!

Mislio je na Medži, sa kojom se oženio pre dvadeset godina i koja je umrla od boginja.

Na Džoanu, koja ga je ostavila, otišavši s nekim drugim čovekom, nekim varalicom na kartama, dok je u Dalasu bio upleten u divlju borbu s Herperovima.

Pred njim iskrasne još po koje žensko lice, da bi opet utonulo u beznačajnost, iz koje se je i pojavilo.

A sada se tu pred njim pojavio lik ove punokrvne Nore Alvarez.

On očajno odmahne olavom.

Ne, a što bi ona počela sa slepim starim čovekom? S jednim bogaljem!

Da je ova vatrena žena juga u njemu videla svoga boga, da bi ga ona ljubila i da je slep, gluv i stotinu godina star, to Sejm Lakejz nikada ne bi razumeo. Pa on tu ženu nije ni poznavao, ništa nije znao o njenom srcu, koje ga je ljubilo.

On je samo čekao na borbu! Danserove!

Koji su dobili ortaka, a da to nisu ni znali: Jenki Džima!

Jer za Lakejza je bilo jasno da je nekadašnji kapetan došao zbog nje-ga. Džim nije mogao da zaboravi udarac koji mu je šerif zadao pre mnogo godina u Talsi.

Šerif ga je već dugo očekivao, pa se onda ponadao da više neće doći. Taj Jenki Džim.

Ali on je sada bio tu!

Stigao je u najgore vreme za Lakejza.

Podigavši glavu, ugleda preko na zidu ona tri opasača sa službenim revolverima. Sve do pre kratkog vremena šepurila su se s njima tri njegova pomoćnika: Gardner, Mak i Bilinger. Ali kada su saznali šta im se sprema digli su sidro.

Danserovi! A ko bi tražio kavgu s tom bandom? Ljudi u gradu su previše znali da pričaju o Danserovima, o njihovoj bezobzirnosti, okrutnosti i upornosti.

Doći će da se osvete čoveku, koji ih je poslao u Fort Vort.

A kakvu će onda sliku pružiti glavna ulica u Oklahomi, to su svi do u tančine znali.

Lakejz je bio sam — ako ne računajući s čovekom u crnoj sveštениčkoj mantiji.

Samo je jedan pomoćnik ostao na svom mestu, najmlađi od njih, neki momčić, koji je jedva prekoracio šesnaestu. Sigurno da je to slaba potpora svom pretpostavljenom u takvoj borbi! I upravo taj je ostao postojan. Ali njega je Lakejz stalno slao na teren. Jer nije hteo da bude u gradu kad oni dođu, Jer nije hteo da ga žrtvuje, da pored njega ostane mrtav u prašini.

Ovog mladića onda nije hteo ni da primi, već zato što su dečakovi roditelji bili protiv toga da mali prihvati zvezdu. Ali na kraju ga je

ipak uzeo, pa se sada osećao odgovornim za njega. Zato ga je neprestano slao iz grada pod najrazličitijim izgovorima.

Bilo je tri minuta pre jedanaest sati.

Lakejz podiže pogled prema žučkastom brojčaniku starog sata, koji je već skoro dvanaest godina vukao za sobom iz grada u grad.

Tada mu do ušiju dopre topot konjskih kopita.

Moralo je biti više konja. Nisu dolazili brzo. I kasali su jedan kraj drugoga.

Ako je neko često zatvorenih očiju prisluškivao zvukove ulice, znao je to dobro da razlikuje.

Dolaze! Zvonilo je u glavi čuvara zakona. Tu su!

A sada nema čekanja. Ni sekunde. Smesta ćeš izaći napolje.

Ako stvar treba da se privede kraju, onda odmah!

On stegne opasač i izađe napolje.

Prolazeći kraj flekavog ogledala, baci na njega jedan pogled.

Lakejz se trže.

Kako li je izgledao? Sivo žut i prastar...

Topot kopita se sada čuo znatno bliže i konačno iznenada umukne.

U tom času on izađe na vrata i zakorakne prema tremu.

Zaslepi ga blještavo svetlo. Kroz bele oblake sunce je bacalo svoje blistavo svetlo šerifu u lice.

I ondga najednom zavlada mrak.

Jesam li pogođen! Već gotov?

On proguta pljuvačku, no još je stajao i buljio u prazno.

Onda je konačno shvatio: već je opet tu! Po treći put ovog dana!

Ono... je opet tu! I to baš sada! U taj tren.

Onda začuje zvuke sa ulice. Potmulo udaranje iz kovačnice. Škripu iz Kertijeovog dvorišta, kada je jedan od slugu izvukao kofu vode iz bunara.

Gore, u visini sedme ulice, jedna kola su prelazila glavnu ulicu. Negde se smejaloo neko dete, a jedan pas je lajao umorno.

Zašto su ćutali, ti jahači?

To je bio najstrašniji minut, koji je Lakejz ikada proživeo.

Iako to sve nije trajalo ni minut.

Samo dvanaest, tačno dvanaest sekundi, koje su mu se činile duge kao beskonačnost.

Onda se konačno magla razide.

Lakejz je gledao preko prema jahačima, prešao rukom preko lica, ispružio glavu napred i konačno mu se sa usana ote promukli krik:

— Vajate!

Onda se otetura sa trema na ulicu i pojuri prema prvom jahaču.

Bio je to visok čovek sa crnom, sjajnom kosom, plemenito oblikovanim licem i tamnoplavim očima kao glečerska jezera. Nosio je crn pljosnati šešir široka oboda, belu košulju, crnu jaknu i uske pantalone. Oko pojasa je nosio široki opasač od bivolje kože, na kojem je sa svake strane visio po jedan veliki revolver.

Stranac je sedeo na visokom kulašu nepocenjive vrednosti.

Lakejz je sada stigao do njega i pružio mu obe ruke.

— Vajate! Ja sanjam! To ne može biti java!

U neposrednoj blizini, iza prozora „Vestern” saluna, stajala je mlada žena, koja je suznih očiju posmatrala tu scenu.

Onda se ona obrati dvojici muš-

karaca, koji su sedeli za kockarskim stolom.

— Da li koji od vas poznaje toga stranca?

Mali Venson Normen klimne glavom.

— I te kako, Nora! Nećete, dođuše, verovati, ali to je upravo čovek koji je Lakejzu sada potreban. To je Vajat Erp!

Za to vreme maršal znažno stegne šerifovu ruku i pokaže na jahača desno kraj sedla.

I to je bio čovek visoka rasta, vitkiji od maršala, aristokratskog lica, elegantan i otmenog držanja, uprkos sloja prašine, koji ga je pokrivaao, kao i njegove drugove.

— Ovo je Dok Holidej! — povika maršal.

Lakejz širom pogleda Džordžijanca.

— Dok... Holidej? — pažljivo je posmatrao čuvenog kockara. To je, dakle, bio pratilac maršala, veliki Dok Holidej.

On mu priđe i srdačno mu stisne ruku.

Onda maršal pokaže na čoveka sa svoje leve strane.

— To je moj brat Virdžil.

Lakejz se osvrne.

Virdžil Erp? Maršal iz Tombstona? Svemogući bože, taj Vajat Erp je u Oklahomu doveo celu odbrambenu posadu!

Nakon što je šerif pozdravio Virdžila Erpa, klizne Dok Holidej iz sedla i upita:

— Gde se ovde toči najlošiji viski?

Lakejz pokaza prema „Vestern” salunu.

— Otprilike ovde! Pijem samo tu, jer je najjeftiniji.

— U redu, onda se ovde toči najbolji brendi!

Kockar protegne svoje dugačke noge i krene onim za njega tako tipičnim kao pero lakim korakom prema salunu.

— Kako li mu to dođe? — upita Lakejz začuđeno. — Najbolji brendi, a pita gde se toči najlošiji viski...

— Zar on to — izjavi maršal. Onda sjaše i on, primi uzde Holidejeva konja i praćen od Virdžila i šerifa odvede obe izvotinja u hlad.

— Kako izgleda, Sejme?

Lakejz duboko uzdahne.

Šta li je mogao na to da odgovori?

— Šta da vam kažem, maršale? Bio je ovde Luk Šort. On se u Šoniju, tačno prema predviđanjima, sreo sa Danserovima i pošteno im je potprasio... — i ukratko izvestio maršala o poslednjim događajima.

Za to vreme je maršal šetao gore dole po kancelariji.

Uto dođe Nora Alvarez i krpom, koju je donela sa sobom, obriše prašinu u kancelariji.

Virdžil veselo zaškilji i namigne svom bratu, kada je žena otišla.

— Lepi izgledi su ovde, u Oklahoma Sitiju!

Vajat odgovori:

— Tvoji lepi izgledi čekaju na tebe u Tombstonu, stari ugursuze!

— Ah, ova je sigurno rezervisana za tebe, je li?

Lakejz, koji se naglo promenio, nasmeja se i reče:

— Ne, mister Erp, za vašega brata velečasni drži na ledu jednu drugu lepoticu. No mislim da ona sama ne bi nikada otvorila usta i velikog Vajata Erpa oslovila ma i sa jednom rečju. Osim toga je zaista prava lepotica.

Vajat se spusti u jednu od naslonjača, izvadi kutiju cigara i zapali jednu od svojih velikih crnih.

— Da, sećam se, prekrasna devojka...

Lakejz nelagondo prođe prstom kroz okovratnik, kad iznenada oseti maršalov upitni pogled.

— Ja ću se brzo pobrinuti za vaš smeštaj.

On htjede da izađe, ali ga maršal zadrži pitanjem:

— A inače se ovde nije ništa dogodilo?

Zar da maršalu odmah servira i onu priču sa Jenki Džimom? Bilo be neodgovorno, da mu to zataji.

— Jenki Džim se smuca po gradu!

Oba šerifa Erpa se začuđeno pogledaše.

— Jenki Džim? — Onda se Vajat Erp glasno nasmeje. — Tako je ta lopuža na neki način dojahao u pravo pred nama.

Lakejz skupi obrve.

— Ne razumem.

— Tamo preko, u Santa Feu, imali smo s njim kratak susret...

U to dođe i Dok Holidej, pa pogledavši okolo, reče:

— Pa ovde na podu leži jedna puška!

Lakejz se sagne za njom — i sledi se... Opet ga je iznenadila ona tama. Bespomoćno je pipao po prašnjavom podu, tražeći pušku, koju je čas pre toga još video pred sobom.

Dok Holidej izmeni brz pogled s maršalom:

Onda se Virdžil, koji je stajao kraj Lakejza, sagne i podigne vinčesterku.

Lakejz se lagano uspravi i svima okrene leđa.

— Zar se ne osećate dobro, Sejme?

— Šta...? Ne, dobro mi je! — Lakejz se tada okrene. Opet mu se povratio vid. — Samo me tako uhvatila mala nesvestica. Ništa naročito.

— Dešava li vam se to češće? — upita Dok Holidej onako usput.

— Češće? U stvari ne. Samo s vremena na vreme poslednjih meseci. Ništa to nije.

— Ne znam, da li je nešto naročito ili važno — odgovori Holidej, pažljivo ispitujući šerifovo lice. — Ah, izgledate kao da ste bolesni.

Lakejz se nasmeja. Zvučalo je to neprirodno i šuplje.

— Čovek postaje stariji, Dok. I onda ga ovakvi naponi više ne vesele kao pre...

— Ah, pored svega toga sedi ovde već nekoliko nedelja, očekujući bandite! — začuje se snažni glas sa vrata.

Tri posetioca pogledaju prema čoveku, koji se tu pojavio na ulazu.

Bio je sveštenik. Čuo je u školi za vreme nastave kako deca šapuću da je u grad stigao Vajat Erp. Onda se dobri čovek nije mogao više nije mogao uzdržati i prekinuo je nastavu.

— Vajate, stara kućo! — On pozdravi maršala snažnim stiskom ruke. Kad su mu zatim predstavili oba Vajatova pratioca, pogled mu se zaustavi na Doku Holideju.

— Vi ste, dakle, Dok Holidej?

Kockar zapali cigaru i kroz oblak plavog dima odgovori:

— Nadam se da ne tražite još jednog pevača za vaš crkveni hor, velečasni?

— Kako samo dolazite na tu ideju? — upita sveštenik začuđeno.

— Eto, tek tako. U Topeki smo imali jednog pastora, koji me je uvek streljao pogledima kad god me sreo. Danima sam istraživao šta bi mogao biti uzrok takvog njegovog ponašanja, a onda mi on jedne večeri, pri partiji pokera, objasni: da on traga još za jednim baritonom za svoj muški hor, pa je bio mišljenja da baš ja imam za to prikladan glas.

Ljudi se nasmejaše. A i sveštenik.

— Dragi bože! — On sklopi ruke i pogleda prema plafonu. — Prava je sreća, što ste došli, maršale! I što ste povelili svoga brata i tog doktora sklonog šali. Malo pre sam video kako je Kid O'Nej otišao dole prema reci, ka kolibi starog Dansera. Pošao sam za njim i oslovio ga. Rekao mi je da je šerif hteo da ga ubije. A šta ćeš ti, vucibatino, sada napričati starom Danseru — upitah ga. — On je pokušavao da pobegne, gundajući nešto o bogomoljcu...

— Koliko vas ja poznajem, velečasni, nije to rekao uzalud — dodao je maršal.

— Uzalud? Ako dvostruki šamar smatrate primernom nagradom, onda ste u pravu.

Holidej smešeći se zatrese glavom.

— Ne mogu da vam oprostim, maršale, što ste mislili da mi zatajite tog divnog suborca.

— Suborca? — ljutio se božji čovek. — Ovde se niko ne tuče, Dok. Ovde se s banditima, ukoliko bi uopšte došli, razumno govori. Opoмену se da se pomole i uputi, da misle na spasenje svoje duše i... Čujte, Sejme, morate mi dati još ne-

koliko metaka, svoje sam potrošio — prekiné pop sam sebe, čudeći se urnebesnom smehu, koji je pratio njegove reči.

Nakon što se je maršal oprao i obukao čistu košulju, pođe sa Virđilom i Dokom Holidejem preko u Dženkinsovu berbernicu da se obrije i ošiša.

U međuvremenu se na tremu i na ulici sakupila gomila ljudi. Lakejz je to primetio i gurnuo sveštenika:

— Nisu li to vaše ovčice, Luise? Kako bi bilo, da ih malo razjuri-te?

Gesterfild se smesta zaletí napolje i prodere se na ljude:

— Možeš li sebi dozvoliti, da napustiš svoj šusterski tronožac pored svoje devetoro dece, hej! A ti Bat, šta rađe tvoja odela, koja treba da skrojiš? Napred... Ah — a i dragi Džo je tu, koji nikad nema vremena da dođe u crkvu, ali uvek ga ima dosta da posećuje salune i prepričava novosti! Odlazi ti, bivole, u štalu na posao! Tornjajte se, besposličari!

Na to se ljudi, smejući se, razidu.

Oni su znali svog pastora, i tom čoškastom momku se naprosto nije ništa moglo uzeti za zlo. Jer ako je nekome ikada nešto pošlo loše, onda je on bio jedini kome se čovek u ovom smrdljivom gradu mogao obratiti za pomoć.

Lakejz je stajao na vratima svoje kancelarije i pogledao prema prijateljima koji su izlazili iz berbernice, sa osećanjem beskrajnog olakšanja.

Dakle maršal je ipak došao. Sigurno mu nije bilo lako. Pa tek je pre kratkog vremena odgovorio telegramom iz Dodža, a sada je došao čak iz Santa Fea.

A sa sobom je odmah poveo i Doka Holideja i svog brata Virđila.

Erp nije potcenjivao Danserove. Pre svega ne onu moć koju su imali nekada u tom gradu.

Sva Oklahoma je strepila pred njima. Još je onda rekao: i oni imaju prijatelja i pomagača među stanovništvom. Sasvim sigurno.

A tako je i bilo. Danserovi su dugo živeli u gradu, a da bi bili sasvim usamljeni! Imali su jataka, koje su ih pomagali. Da li su to činili iz straha ili iz iskrenog prijateljstva, to čovek iz Misurija nije mogao da ustanovi. Ali jataka su imali. Inače im nikako ne bi uspelo da se održe ovde tako dugo.

Vajat Erp je bio čvrsto odlučio da otkrije ove jatake. S tom mišlju se bavio još za vreme svog dugog puta od Santa Fea do Oklahome.

Bio je siguran u to da će Danserovi doći. Baš zato, jer su mogli računati na pomoć među domaćim ljudima, pa je za to i poveo sa sobom Dok Holideja i svog brata Virđila. Inače bi ostao sam sa šerifom u borbi s mnogobrojnom bandom.

— Kuda ćemo? — upita Virđil.

— Posetićemo starog Dansera.

— Da li sam vam i ja potreban? — upita Virđil.

— Ne, baš sam hteo da te zamolim, da ostaneš ovde u krčmi i nešto popiješ. Tu su se, naime, Danserovi zadržavali, pre nego što je započela pucnjava.

Virđil se složi.

Na to se javi Dok Holidej!

— Nemate li i za mene kakav bar. Vajate, koji bih ja nadzirao?

— Na žalost, nemam. Ali ne poznajem zadnje dvorište kod Danserovih...

Holidej je shvatio...

Dok je Virdžil skrenuo prema Tonijevom baru i ušao u tu usku, skoro mračnu prostoriju, njegov brat i dok krenuše dalje dole prema potoku, gde se nalazila stara Danserova kuća.

Trula ograda okruživala je malu, ali urednu bašticu pred kućom.

Vajat otvori škripava vrata i uputi se prema kući.

U to se na levom uglu kuće pojavi neki mladić. U ruci je držao pušku.

— Šta želite? — upita ih iznenađeno. — Vajat Erp! — promuća. Pa se okrene i nestade.

Holidej krene za njim u polukrugu oko imanja, uspevši da se sakrije iza grmlja i da ipak zadrži na okupu, kojim je dečak krenuo.

On je nestao iza kuće u jednoj baraci. Sasvim uz potok.

Kockar pođe još nešto malo napred i opazi duguljast čamac, koji je bio za to vreme privezan iza barake. Maršal je pokucao na vrata.

Čuo je kako se hodnikom vuku nečiji koraci. Ključ se okreće u bravi. Onda se vrata otvoriše.

Pred maršalom je stajao snažan čovek. Lice mu je bilo izbrazdano sa bezbroj bora, a oči mu behu sive i tvrde.

— Mister Danser? — upita posetilac.

— Da?

— Zovem se Erp. Želeo bih...

— Erp? — zakrešti starac i obriše ruke o zelenu kecelju, punu rupa. — Maršal Erp?

Vajat klimne glavom.

— Šta želite i tražite tu? — gundao je odbojno stari Danser.

— Ukratko, hteo bih da govorim sa vama.

— A ja sa vama nemam šta da razgovaram. — Kovač je hteo da zalupi vrata.

Maršal ga spreči i reče:

— Trebalo bi da budete razumni, mister Danser. Našlo bi se sigurno dosta stvari, o kojima bismo nas dvojica morali razgovarati...

U zadnjem dvorištu odjeknu jedan pucanj.

Vajat gurne starog ustranu i odjuri hodnikom prema kuhinji.

Kroz otvoren kuhinjski prozor mogao je da vidi u dvorište. Preko, kraj jednog bureta za vodu pred barakom, klečao je momčić, koji se malo pre pojavio pred kućom s onom puškom u ruci. I sada je držao u ruci pušku, uperivši je preko bureta.

Maršal se obazre za starcem.

— Je li to vaš klippan?

— To je moj najmlađi sin.

— Sasvim dobro je započeo. Recite mu neka prestane da puca na tog čoveka. Tu će ipak izvući kraći kraj.

— To bi se moralo videti! — odgovori otac.

Hol Danser opali još jedan hitac.

Na to ga preko iz grmlja zaslepe dva hica.

Prvi mu baci šešir s glave, a drugi napravi rupu u buretu. U debelom mlazu voda je prskala momčiću u lice.

Hol skoči i s besnim krikom se zatrči prema kući. Otvorivši naglo kuhinjska vrata uplašeno zastane. Niz njegovo lice je curila voda, a inače je mogao da posluži kao prava studija preneraženosti i zbunjenosti.

— Maršal! Pa zar vi niste napojili sakriveni u grmlju?

— Ne, mladiću. To je Dok Holidej.

Stari Danser se trgnu pri pome-nu toga imena.

— Dok Holidej? Svemogući, i s njime se mladić upustio u pucnja-vu?

Maršal skrsti ruke i zagleda se u mladića.

— Čini mi se da imaš nameru da kreneš stopama svoje braće.

Mladić se prkosno okrenu, bulje-ći preko na livadu.

— Moja braća su junaci!

Kod ovih reči stari Danser kise-lo nabere lice, pogledavši postrance maršala.

— Tako, junaci su? — upita Erp, nedinut njegovom izjavom. — A i ti bi hteo da postaneš takav junak? Tako mi se bar čini!

— Ja imam osamnaest godina.

— Neverovatno!

— Možete se vi meni rugati mar-šale. Ali kad Flit i oni drugi dođu, onda sam njihov. A vi treba da ra-čunate sa mnom.

— Vidi, vidi!

— Samo se vi dalje rugajte. Pre-sešće vam kad Flit, i oni drugi i Jen...

— ... i Jenki Džim dođu — do-vrši maršal prekinutu mladićevu re-čenicu.

Ovaj se naglo okrenu i pogleda ga zapanjeno.

— Vi znate...?

— Znam!

Hol naglo rukom obriše vodu s lica.

— Ipak sam Doka Holideja ot-krio tamo preko u grmlju.

— To nije bila nikakva majstori-ja — začuje se kockarev glas sa pro-zora. — Pa tu svuda okolo leže klin-ci za čizme i konopci od zvonca. Ako

dole u baraci tiho zazvoni, onda i zadnji pacov zna da je neko iza grmlja. Obično banditsko gnezdo.

— Neće biti — pokušao je stari da se odbrani.

— Ne? A šta je onda? — rugao se kockar sa prozora. — Ne bih ni trebao tu daščaru mnogo dalje da istražujem.

— Ne bih vam to ni savetovao! — mumlao je stari.

Na to Džordžijanac naglo išče-z-ne.

— Valjda se neće usuditi... — odgovori maršal.

Holidej obiđe kuću i napusti baš-ticu. Zaobilazeći lukavo, vrati se br-zo sa leve obale, čučne iza neke šu-pe za alat i došunja se oprezno sa severne strane do barake.

Ovde nije bilo prozora, ali su za to tu bila jedna vrata.

Kockar skoči, naglo gurne vrata i baci se na pod.

I već su zauralala dva revolvera.

Tamo u kuhinji maršal je odmah zgrabio starog i njegovog najmla-đeg sina za ruke i držeći ih pred sobom gurne ih na dvorište.

— Ko je unutra?

— Nemam pojma! — lagao je ko-vač.

— Dobro, onda nas trojica sada idemo napred. Hteo bih da pogledam tu lepu baraku.

Stari Danser zastane.

— Šta vi to sebi dozvoljavate, Erp! Nemate tu šta da tražite. U baraci je jedan moj poznanik, koji tu radi. Starac kao i ja. Teše veslo za čamac.

— I ako se baraka tamo preko malo provetri, onda odmah praši iz dva revolvera?

Dok Holidej je odavno već bio u zaklonu kraj vrata.

Ali ona dvojica, što su pucala, znala su da je ovde.

— Ti sada pucaj preko prema alatnici — šapnuo je jedan skitnica drugom. — Da mu skreneš pažnju. A ja ću da se prebacim na levu stranu vrata, da ga uhvatimo u unakrsnu vatru.

Nije ni loše zamišljeno, ali obzirom na to s kakvim protivnikom su banditi imali posla, bila je to bezizgledna stvar.

Dok je bandit Harold Makart besno raspalio po alatnici, njegov ortak Džoni Taker se bacio napred, nameravajući da opali na levu stranu.

Ali pri tome je dobio strahovit udarac u ruku revolverskom cevi.

Kolt mu klizne iz ruke. Urlajući od bola, on se povuče nazad.

U međuvremenu se maršal sa svojim „štitovima” približio baraci sve do udaljenosti od pet jardi.

Starac je drhtao celim telom.

Mladi Hol je bio hladan kao riba. Ukočeno je visio na maršalovoj ruci.

Na to stari poviče promuklo:

— Predajte se! Nema svrhe!

— Ne dolazi u obzir! — začuje se Makartov glas iz barake. — Udesićemo ih do kraja.

Sa prednje strane barake začuje se Holidejev zvonki smeh. — Debeljko, hoćeš li za pozdrav još jednu po ruci?

Besna revolverska pucnjava za-trušti šupom od koje popucaše paučinom prekriveni prozori.

Za to vreme je maršal svoju „zaštitu” dogurao sve do bočne strane barake, pa naredi starom da gurne i otvori vrata.

— Ne pucaj, Makarte! — derao se kovač. — Drži nas obojicu pred sobom kao štit! Pogodićete nas!

— Svejedno! Ovi nas se neće dokopati! — začuje se iznutra.

Tako su dakle stvari stajale!

Vajat Erp zastane.

Banditi, koji su se zatvorili u baraci, bili su rešeni da pucaju bez obzira na sve, pa i uz rizik, da pogode i svoje prijatelje.

Preko, gde mora da je bio Dok Holidej, bilo je sve tiho.

— Vidiš li, Dansere, začuje se Makartov glas iznutra — sada se predomišljaju.

— Varate se! — preseče skitnicu reč metalni glas Džordžijanaca.

Bio je u vratima. Njegova oba revolvera sevnu.

Vajat se s jednim svojim „štitom” baci napred i u pravom smislu reči upade u prostoriju zajedno s vratima.

Sada se nalazio banditima iza leđa.

— Ruke u vis!

Odmah su poslušali.

Kockar im revolverskim metkom izbi oružje iz ruku.

Takeru je desna ruka krvarila. Makart je svoj ranjeni zglob pritis-kao na prsa.

Vajat Erp ih je radoznalo posmat-rao. Onda mu se učini da je jednog od njih prepoznao. Video ga je u Santa Feu, u točionici „Zlatni ek-ser”. Dakle, jedan od ljudi Jenki Džima!

Šta su radili tu?

— Hajde, napolje iz štale!

Makart i Taker oteturaše u dvo-rište.

Dok Holidej časkom baci pogled preko ribnjaka i iznenada se seti da ne bi škodilo malo izbušiti onaj čamac.

Vajat ugleda kako Virdžil i La-kejš dolaze trčećim korakom.

Lakejz je bio žutozelen od uzbuđenja.

— Gde su? — dahtao je, obuhvativši desnicom revolver.

— Ko? — upita maršal mirno.

— Danserovi?

— Do sada sam uspeo da pozdravim samo dva člana porodice časnog oca i njegovog najmlađeg nadobudnog potomka. — Evo, tu su dvojica iz bande Jenki Džima.

Makart začuđeno pogleda maršala. Dakle, prepoznali su ih.

Šta li je maršal još sve znao? Je li otkrio još koju tajnu?

Taker nogom gurne jedan sanduk, tako da je ovaj odleteo sve do Lakejza.

— A ipak ćemo da ti zavravimo šiju, Sejme! Kunem ti se! To je kapetan već odavno rekao. Uzalud si nam u Tulsi potprašio pete!

Lakejz ništa ne odgovori.

To, je, dakle, bio jedan od ljudi koji su i onda bili zakačeni. Kako li su bili zagriženi ti momci!

— Osvetiće nas kapetan, na to vam se zaklinjem! Pa ako treba i ceo grad će da zapali! Već samo jednom...

Na to ga maršal zgrabi za okovratnik i grubo privuče sebi.

— Šta li se to jednom već, momče? Zini ili ću morati da zamolim Doka da mi pozajmi jedna od svojih klješta.

— Već smo... već smo jednom hteli... da podmetnemo požar.

— Gde ste ga podmetnuli?

Čovek is Misurija prodrma skitnicu kao mokrog psa.

— Gde? Ne sećam se više... — odgovori ovaj.

Tada ga Vajat odvuče kraj barake i zagnjuri ga u vodu.

Taker je urlao, kao da je bio nabijen na ražanj. Nije znao da pliva.

Maršal ga opet izvuče napolje.

Nadam se da ti je ovo osveženje prijalo i da su svi požari u tvome mozgu ugašeni, momče. Sada ćeš se sigurno setiti gde ste već podmetnuli požar.

Taker je već hteo da propeva. Ali Makart zaurila:

— Gotov si, Džoni, ako otvoriš usta. Znaš kako gazda kažnjava za ovakve pesme!

— Šerife — vikne maršal — Lakejzu — odvedite toga bandita!

Harolda Makarta odvedoše u zatvor.

Na Danserovom dvorištu je još uvek stajao Taker, sa koga se cedi la voda i koji je sav drhtao od zime.

— Tako, prijatelju, a sada ćeš da pevaš kao slavuj — opomene ga maršal.

— Hoću, vraga!

— Onda ćeš plivati kao patka! — obrecne se na njega Džordžijanac.

— Plivati? Nećete valjda dozvoliti, maršale, da me Dok opet gurne u vodu. Dosta mi je bilo i jednom.

— Onda se izbrbljaj, prijatelju. Gde ste vi vucibatine već podmetnuli požar?

— Ali mislite na to, mister Erp, šta je Makart rekao o šefu! Ubiće me. U svakom slučaju neće dozvoliti da živ dođem pred sudiju.

— Onda ću ti ja to reći, dečko. Zapalili ste Blejlevil!

Bandit je uplašeno buljio u maršala.

— Nisam to ja rekao, mister Erp! promuća.

— To čak više nije potrebno. Kako vidiš, ja to i onako znam.

— Ceo svet je mislio da ga je Teri Konstantin potpalio — jadikovao je Taker. — Zato jer mu je brat bio obešen u Blejkvilu.

— Ipak, prijatelju, kako vidiš, mi znamo. Virdžile, baci ga u čuzu.

Virdžil zgrabi razbojnika i dovede ga Lakejzu u zatvor.

Šerif proguta knedlu kad Virdžil dođe i s drugim zatvorenikom.

— Prokletstvo, 'to sve ide brzinom tornada. Jedva je Vajat Erp stigao u grad i već u zatvoru imam dva bandita.

Virdžil se nasmeja.

— Biće ih još više, mister Lakejzi.

Međutim, maršal je još uvek stajao na Danserovom dvorištu.

— A sada još nešto da vas zapitam — obrati se on starome. — Gde je Kid O'Nej?

Kovač skupi obrve.

— Šta ja znam gde je ta dangu-ba!

Hol drsko zabaci glavu i izusti:

— Pa reci mu, oče. Možeš mirne duše da mu kažeš. Neće mu baš ništa koristiti.

— Glupi klipane! — brundao je starac.

Holidej se u sebi tiho nasmeja i nasloni se na baraku.

— Naši prijatelji su složni, nema šta.

Hol Danser cikne:

— Rano ste počeli da likujete, maršale! Suviše rano! Kunem vam se!

— A kako stoji stvar sa O'Nejom? — upita maršal, na koga balavčeve reči nisu ostavili baš nikakav utisak.

— Bio je ovde pre podne, pa je opet odjahao.

— Aha, a kuda, to ne znaš?

— Kako da ne! Kod moje braće!

—O—

Oklahoma Siti je utonuo u duboki san i tamnu noć.

Mir je vladao i na ulici Reno, koja se još danas proteže uporedno sa severnom Kanadijanom.

U mraku kraj bočnog zida prezbitarijanske crkve stajao je naslonjen jedan čovek. Bio je visok, mršav i obučen u tamno odelo. Osluškiavao je.

Već od pre jednog sata stajao je tu.

U to sa obale reke priđe jedna rpilika, pognute glave, nalik na staru ženu, u dugim haljinama i došunja se ka mračnom crkvenom zdanju.

Čovek u senci pričeke, dok se prilika dosta približila i onda stupi iz senke crvenog zida na ulicu.

Pognuta prilika se naglo uspravi.

U odsjaju zvezda sevne oštrica dugog noža.

Na to čovek skoči napred i zgrabi ruku koja je držala oružje.

— Flit — procedi oporo kroz zube.

— Ko ste vi?

— Kapetan Liptin.

Flint Danser se sasvim uspravi.

— Jenki Džim? Otkud ste znali da ću doći ovamo gore?

— Od vašeg brata Hola.

— Od Hola?

Flit obriše čelo, pa se onda opet pokrije svojim ogrtačem. Odmah za-

tim ponovo zauzme svoje pognuto držanje.

Liptin se okrene.

— Sve je tiho. Stojim tu više od dva sata. Možete da budete bez brige.

— Bez brige? — stenjao je bandit. — Vi ste velika šaljivčina, kapetane. U gradu je Vajat Erp.

— Otkud to znate? — upita zapanjeno Liptin.

— Imamo izvidnika...

— O'Neja?

Flit se opet uspravi i radoznalo se zagleda u lice nekadašnjeg oficira, koje je bilo sve rošavo od boginja.

— Prokletstvo, vi ste zaista prokleti Jenki s vučjom njuškom.

— Ne govorite gluposti — obrecne se bandit osorno. — S ovom pijanicom se, baš ne bi trebali naročito ponositi. Već je jutros imao neki sukob sa šerifom i kladim se, da će, dođe li sledeći put u grad, naleteti na maršala.

— To ne verujem. Ne poznajete vi O'Neja. To je prevejan momak i zna da se pričuva.

— Niste dosta oprezni — prebaci oficir Flitu. — Hol se ponaša kao poludivljak. A mesto, koje je vaš otac dodelio mojim izvidnicima, upravo je idiotski odabrano. Dok Holidej je obojicu smesta otkrio.

— I?

— U zatvoru su.

Podmukao osmeh preleti preko upalog banditovog lica.

— Te ćemo izvući napolje. Ništa jednostavnije od toga. Trebali ste videti kako su moja braća mene izvukli u Šoniju.

— Ali maršala tamo nije bilo u blizini. Sem toga, čuo sam, da vas

je Luk Šort sasvim lepo pročešljao.

— Luk Šort! — procedi kroz zube Flit. — Njega ću da rastrgnem.

— Ne bih se na vašem mestu baš tako hvalisao. Taj Teksašanin je čovek, od koga bi se mogla napraviti i dva dobra momka. Video sam pre tri godine kad je u Vičita Falsu ispraznio jedan lokal. Uostalom, čuo sam da onu globu, što su vam odredili zbog razbijanja „Mesečina” saluna, niste platili.

Flit se oporo nasmeja.

— Vi ste očigledno previše sitničavi, kapetane.

— Ni najmanje. Samo sam oprezan. A sada me poslušajte, Flite!

— Ja sam ovamo došao preko, iz Santa Fea, gde sam se skoro za dlaku sukobio s maršalom, koji bi me i zakačio, kad sam čuo od Kejt Samsona da ste pušteni iz logora.

— Kejt Samson? — upita Flit. — Je li to neka vlasnica saluna u Santa Feu?

— Jeste. Ima tamo tri točionice. Krenuo sam smesta ovamo, da se nađem s vama. Odmah sam mislio da ćete Lakejzu učiniti kurtoaznu posetu.

— Imate li i vi nekih neprečišćenih računa s njima?

— I to paprenih, koje ću mu sada podneti.

— Kako bi bilo da mu naše račune zajedno naplatimo?

— Upravo to i nameravam. Ali vaš otac je stari tvrdoglavac, koji nije hteo da nam pomogne. Zato je moje ljude i strpao u tu baraku, umesto da ih preko dana čestito sakrije. Oni su po noći trebali da budu špijuni po gradu.

Flit se divlje nasmeja iskezivši zube.

— Da, otac je krut čovek. Da je bilo po njegovom, bili bi smo mi sada na kakvom polju s pamukom, ili u kakvoj čađavoj kovačnici, obavljajući isti prljav posao, koji je i on radio celog života. Ali ne verujem ni da će Hola moći da promeni Taj momčić ima naše krvi. On pripada nama i boriće se sa nama.

— Flit, vi trebate smirene ljude, a ne obesne mladiće. Ne borimo se sa bilo kakvom ruljom kauboja, nego protiv Lakejza, uz koga stoji najveštiji borci, kakve čovek samo može da zamisli: Vajat Erp i Dok Holidej. I još maršalov brat iz Tombstona! Dugo sam razmišljao, ne bi li bilo bolje, da se izgubim...

— Kukavico! — gundao je Flit Danser.

Bivši oficir ga zgrabi za okovratnik i naglim pokretom ga privuče k sebi.

— Mladiću, samo još jednom reci tako šta!

Opasni bljesak se pojavi u njegovim očima, uprkos mraku. Bandit je dobro opazio taj bljesak.

Ali Flit ga grubo gurne od sebe.

— Samo bez uzrujavanja, kape-tane. I nemojte se usuditi da me još jednom dirnete. To je pre tri godine pokušao jedan čuvar u kamenolomu. Do danas ga još nisu našli.

Glas mu je bio oštar i preteći.

— Mene, dečko, nećete preplašiti. Za to ste prezeleni, zapamtite to. Ako se ne urazumite, sami ćete se boriti sa Vajatom Erpom! I primite to od jednog iskusnog čoveka, koga još niko nije uspeo da strpa u kamenolome na sedam godina. Borba protiv Vajata Erpa i Doka Holideja je otprilike najteža stvar, koju čovek može da zamisli. Ko to uzme olako, taj je već unapred pro-

pao. Obojica su previše iskusni i prepređeni i tvrdi kao orah! Jednom vas je Vajat Erp već udesio!

Flit Danser je tako glasno škripao zubima da se čoveku mogla slediti krv u žilama, ali kapetan Liptin je bio previše bezosećajan i premazan svim mastima, a da bi od takvih zvukova dobio groznicu da bi se sav tresao.

— To mu je uspelo jednom. Ali, nikada više! Mi bi smo se onda s Lakejzom možda i obračunali. Već smo ga skoro pritisli uza zid, kad se najednom pojavio maršal. Lakejz ja zakačio Gordona, a kad sam hteo da ga oborim, srušio me maršal jednim aperkatom, koji sam još nede-ljama osećao.

— Još i taj bogomoljac je prašio svojom pucaljkom po nama. Mene je već pre toga ozledig po desnoj ruci, a Gordona skoro oborio udarcem kundaka. Pa ipak, bez onog Vajata Erpa ne bi oni imali ni kakve šanse. — Bandit duboko uzdahne, gledajući u stranu, pored bivšeg oficira. — To je bilo onda, kapetane, a danas će da bude drugačije, ako se potrudimo.

— To bih mogao samo poželeti — odgovori Liptin hrapavo. — Ali ako toga vuka želimo da dotučemo, i ako želimo da se osvetimo Lakejzu, onda stvar moramo trezveno da započnemo i moramo biti vrlo oprezni.

— To i nameravamo. Vidite da nismo došli u grad kao rulja divljih goniča goveda — odgovori Flit.

— Da niste tako postupili, može manje da se pripiše vašoj smotrenosti nego prisutnosti onog Teksašanina.

— On je otišao. Mi smo, naravno, pričekali dok ne utekne iz ovog kraja...

— Utekne? — podrugljivo upita Liptin.

— No, u svakom slučaju je odjahao. Nije imao toliko vremena kao mi. Ljudi, koji sedam godina tave u nekom kažnjeničkom logoru, ti imaju vremena. Mnogo vremena. Mi bismo čak i nekoliko meseci čekali! Jer, zašto da u toj našoj borbi s Lakejzom natovarimo i toga tigra na vrat? Hteo bih samo da znam šta ga je navelo da dojaše ovamo?

— To vam mogu reći — odgovori kapetan. — Lakejz je alarmirao Vajata Erpa, kad je čuo da ste pušteni. A taj je smesta pokrenuo svog prijatelja Luka Šorta, tamo preko, u Šoniju. Maršal je odmah ukopčao da ćete doći ovamo. Zato vam je pumu poslao u susret.

— Zar vi to zaista verujete? — upita Flit ljutito.

— Uveren sam. Kako rekosmo, ako hoćemo da ga likvidiramo, moramo postupiti vrlo oprezno.

Flit je bio mišljenja da su i do sada oprezno postupali i znali šta treba da rade.

Ali, u stvari, samo je kapetan bio vrlo oprezan, jer se zadržavao ovde, a ne pred kućom starca, da bi sreo nekog od Danserovih ljudi.

— Mislim da je opasno da sada krenete ka svome ocu. Pomislite, da su njih trojica: Vajat Erp, Dók Holidej i Virdžil Erp. Ne znam gde se ta trojica skrivaju. Pretpostavljam da maršal sigurno postavio svog čoveka kod one kuće na ribnjaku.

— Lakejz! — stenjao je Flit. — Moram videti kako crkava taj pas! Sedam godina nisam ni na šta drugo mislio. I' upravo sada je morao i Vajat Erp ovde da se pojavi, ali to se baš uklapa u naš plan. Jer on bi i tako bio sledeći, koga bi smo potražili.

Liptin je odlučno upozoravao novog ortaka da bude razuman i oprezan.

— Moramo biti načisto s tim, Flite. Ako hoćemo zajednički da nastupimo protiv maršala, moramo da se borimo složno i smišljeno po planu.

Flit se složio s time. On dogovori sa Jenki Džimom najvažnije tačke plana, pa se s njim rastade.

Pretvarao se da će opet otići niz padinu prema reci, ali je sačekao da se Liptin izgubi, pa se opet vrati i krene ulicama, pognut poput stare žene, dok nije stigao u blizinu svoje roditeljske kuće, kod oca.

U grmlju je bio sakriven Virdžil Erp i posmatrao je ulicu.

Najednom začuje kako preko, na ulici, neko zviždi pesmu o reci Šoniji. Posle nekog vremena opazi jednu staru ženu kako se žurno približava kući. Nešto mu je išla prebrzo za staru ženu. Ali, kako mu niko nije rekao da zaustavlja stare žene, pustio je da mirno prođe.

Tako je Flit, preobučen, nesmetao stigao do kuće.

Njegov otac sklopi ruke nad glavom. No umesto da posle tako dugog vremena srdačno i nježno pozdravi sina, on ga dočeka sočnom psovkom.

— Idiote! Šta si se to usudio! Zar ne znaš, da je Vajat Erp u gradu, isti čovek, koji vas je i onda udesio?

Flit se okrene u kuhinju, kao da nešto traži, pa konačno izvuče jednu polupraznu bocu viskija, i odmah dobro nategne iz nje, ne obraćajući pažnju na očeve priče.

— Flit, šta ti pada na pamet! — urlao je stari. — Kako se to ponašaš?

Na to bandit ostavi bocu i mračno pogleda oca.

— Ponašam se upravo onako, kako si me učio, stari.

U tim rečima bilo je nešto od teškog i gorkog prebacivanja. No, izgledalo je da ga je otac prečuo.

— Vрати odmah bocu u orman. Konačno, ja ne kupujem taj skupi viski da mi ga popijete vi, golobradi momci.

Na to se sa treskom otvore ulazna vrata sa dvorišne strane. U njima se ukaza Hol.

— Flit! — Momak histerično krikne i baci se bratu u zagrljaj.

— Flit! Konačno ste tu! Hvala bogu! Tako sam vas nestrpljivo očekivao. Ovde već sve ide naopako. Vajat Erp je ovde. Već danas je bio ovde i odveo iz barake dvojicu ljudi Jenki Džima. Hodi, moramo odmah do Malaroza. Već je sve pripremljeno.

Ne osvrnuvši se dalje na oca, oba Dansera napustiše kuću i izađoše u dvorište.

Flit zgrabi brata za ruku i šapnu mu:

— Moramo da budemo oprezni. Kapetan misli da nije isključeno da nam je maršal poslao nekog špijuna na vrat.

— Ovde nema nikoga — mislio je Hol da može umiriti brata. — Svuda sam postavio zamke i zvonca na potez. Da se je tu neko muvao već bi zazvonilo u baraci.

Flit se cerio.

— Ti si na svom mestu, Hole, kako vidim. To sam i ja pre uvek radio, ali ne smemo zaboraviti da je maršal proketo prevejani lisac, koji ne upada tako lako u zamku...

— Hodi, mi uopšte ne treba da napuštamo dvorište. Imam mali čamac. Možemo se otisnuti, a da nas niko i ne primeti.

Oni šmugnu oko barake do vode.

Flit, koji je išao prvi, najednom zastane.

— Hej, pa čamac ti je pod vodom? Hol se progura kraj njega.

— Prokletstvo! — uzvikne. — Pa on je probušen!

— Još jutros sam ga pregledao na suvom. Bio je čitav. Mora da ga je neko namerno probušio.

Flitu se iznenada veoma žurilo da se odavde izgubi. Odmah je pošao prema kući.

U kući se dogovore da će ga Flit sledeće večeri, kad se zamračí, čekati dole kod starog mlina.

— Pa neka se onda tamo nađe i Malaroz, ako stvarno hoće da nam pomogne.

— Ne može više da ide — reče Hol.

— Kako to? Pa on baš i nije tako star.

— Sedamdeset...

Flit pređe rukom preko lica. Na čas mu dođe do svesti koliko je već vremena prošlo. U ono vreme je sedokosi Džim Malaroz bio neobično jak i žilav borac, čovek, na koga se uvek moglo pouzdati i koji je uvek imao po neku dobru ideju. Na nje ga nikad niko nije posumnjao, jer je preko dana glumio čestitog građanina, koji je čak imao svoje mesto u savetu građana Oklahoma Sitija.

— Ali on je sada kao i pre jedan od naših! — reče Hol, sevajući očima.

— Ako mi ne možemo do njega, neka onda on dođe do nas. Dakle, sutra, kad padne mrak, čekaću ga kod starog mlina...

Hol Danseru više nije bilo suđeno da se odazove ovom dogovoru.

Neko vreme je još gledao za Flitom, kako kao stara žena, šepa mumljajući nešto pred sebe, a onda se zavuče iza kuće i odšunja se uz samu obalu rečice, gde ga špijun Vajata Erpa nije mogao opaziti.

Gore u glavnoj ulici je pred Vebsterovim barom naišao na dugačkog Žijarda, koji je pripadao kapetanim ljudima i koji je, protiv naređenja svog šefa, napustio svoje mesto pred šerifovom kancelarijom i upravo hteo da potraži neku točionicu.

Hol ga je poznao. Žijard se obazre, pretražujući pogledom okolinu.

— Dečko, da li bi ti šta popio?

Ali dečko nije imao para.

Žijard se ponudi da ga počasti.

Umesto jedne čaše popili su sedam. I onda obojica na nesigurnim nogama napustiše bar.

Nije bilo potpuno mračno, jer je mesečev srp svojim bleđim svetlom osvetljavao ulicu.

Iznenada Hol zastane.

Odnekle je čuo zvižduk, pesmu reke Šoni! Stade kao ukopan, ne bi li ustanovio odakle dolazi zvižduk...

Bio je to Jenki Džim, koji je između Bekerove praonice i kuće stare korajičke Bulard sedeo između dasaka i posmatrao ulicu i ljude koji prolaze.

Liptin je hteo da upozori momke na opasnost.

Ali Hol Danser je ipak previše popio. On se odgega dalje.

U to kapetan opazi svog čoveka, prljavog Žijarda.

— Do đavola, ta bedna pijanica je napustila svoje mesto i po svoj prilici naveo i mladića da pije.

Obojica se izgubiše u Gordonijevo salunu.

Iz kojeg vise nisu ni izašli.

Oko jedan sat zaspali su za stolom, a Gordon ih je pustio da spavaju.

Cepteći od besa, kapetan je čekao u blizini, ali uzalud. Tek kad je svitalo napustio je svoje mesto

i nestao u jednom skrovištu s one strane ribnjaka, kod starog Malaroz, ogorčenog čoveka, koji je kao izvidnik u ratu izgubio desnu ruku, pa je od onda mislio da se za to mora osvetiti bilo kome i na svaki način, pa makar to bio i najpodliji.

Hol Danser se probudio oko šest sati. Uspravio se i odsutno obazre po smrdljivoj sali. Po prigušenom svetlu, koje je prodiralo u duguljastu prostoriju, odmah je znao gde se nalazi.

Do vraga! Šta se to desilo? Kako sam stigao ovamo? Šta će Flit kazati kada sazna za to?

A tek kapetan, sa svojim surovim, strogim licem i vojničkim nastupom, tek taj neće imati razumevanja za njegov dalji podvig. Šta će reći na sve ovo?

Hol je mislio da je bolje da se sam izgubi. Nije baš bilo neophodno potrebno da ga neko sretne sa Žijardom na ulici.

On se, posrćući, približi jednom od prozora i kao omamljen udahnu sveži zrak.

Uz krajnji napor mu uspe da digne jedan od teških prozora, koji mu beše pri ruci.

Onda izađe kroz prozor.

Do vraga, nije mogao da stoji na nogama! Zaljulja se prema tremu i prihvati se za jedan od stubova.

Isključeno, tako nije mogao dalje. Ako u tom stanju dopuzi do kuće, biće za kratko vreme ruglo celome gradu.

Dogodiće se upravo ono, što je tako pažljivo hteo da izbegne: saznaće za to Flit i Jenki Džim.

— Ti si premlad! — rekao je nedavno kapetan, kad je Hol izjavio da bi se s braćom borio protiv Lakejza.

S mukom je nekako uspeo ubediti bivšeg oficira, da bi on bio pouzdan ortak u borbi.

Ali sada baš nije bio nimalo siguran u tu svoju tvrdnju; njemu je sve to lebdelo pred očima kao u nekoj magli i iz velike daljine.

Još uvek je stajao tu, gledajući staklastim očima preko na ulicu.

Grad će svakog časa da se probudi.

Hol se čvrsto držao stubova, kad najednom ugleda nešto što ga skoro napola otrezni.

Otvorila su se vrata na šerifovoj kancelariji. Na vratima je stajao Sem Lakejz, koji je loše spavao, pa se rano probudio i izašao da se nadiše svežeg vazduha. Gledao je niz ulicu.

Usnio je strahovit san: ceo grad je vrveo od pácova, a on sam se našao na vrhu nekog crnog kolca, uz koji su sivi glodari neprestano hteli da se uspu, a njemu je samo uz krajnji napor uspevalo da ih se otrese, njišući se tamo amo. No jedan pacov se nije ni za šta dao otrestiti, pa je dolazio sve bliže i bliže, ukopavši svoje kandže u glatko drvo. Već je mogao da mu razazna podmukle, sitne i nemirne oči — onda se grozna životinja iznenada izgubi pred njim, a on vide još samo maglu i pesak. A ipak je još čuo buku i cičanje glodara, koji se nezaustavivo približavao.

Probudio se sav moker od znoja, uspravio se i dok mu je u glavi sve tutnjalo gledao je tupo u vrata svoje sobe.

On ustane, obriše lice i mokro čelo, pa pređe preko u kancelariju.

Otvori vrata da bi se nadišao svežeg zraka, pa korakne na trem — i najednom začuje promukli zov sa druge strane ulice; vide momka kako se levom rukom grčevito držao za stub dok je desnicom na njega uperio revolver.

— Hej, Lakejz! Stara varalice! Ja sam Hol... Danser! Moje braće te pozdravljaju! I uštedeću im mnogo muka, čini mi se, ako te sada smaknem!

Šerif ga pogleda. Sada potpuno budan i bistar pogled mu se ogledao na licu.

— Idi kući, Hol! Ti si pijan.

— Pijan. — Momak pusti stub i ostade da stoji na rubu trema. Jedva da se još klatio.

— Umri, Lakejz! Krajnje je vreme.

U to iz točionice izjuri jedna žena i poviče:

— Nemoj! Nemoj, Hol, to ne smeš da učiniš? On je šerif! On je bez oružja!

Sada je stajala tačno između mladića a šerifa Lakejza.

— Hol, urazumi se! Pa on je...

— Beži mi s puta, Nora! — urlao je momak.

Sada je bio skoro trezan.

— Hol...

Jedan metak zvizne preko ulice. Samjuel Lakejz je stajao nezaštićen.

Hol Danserovo lice se pretvori u ciničnu grimasu, kada je ponovo uperio revolver.

Jedan hitac zaurla duž trotoara. Hol se trgne. Kolt mu ispadne iz ruke. Grozno zaurla i pritisne ruku na prsa.

Možda trinaest jardi postrani, pred njim je na tremu stajao Vajat Erp, a u ruci mu je bio teški bantlajn specijal; kome se cev još pušila.

Hol je prebledео.

Držeći ga čvrsto na oku, on promuklo krikne. — Šerife, uhapsite ubicu!

Na ove reči momak dignе glavu.

— Ubica! Ne... ja... — Tada se pokazalo u kolikoj meri je najmlađi Danser bio opasan. Veštim skokom se baci sa trema, izvuče jedan deringer iz opasača i pokuša da iznenadi maršala.

Ali već ga je zahvatio i drugi metak čoveka iz Misurija, pogodivši ga kao usijano gvožđe u članak leve ruke.

Kriknuvši kao životinja, mladić se sruši u prašinu na ulici, klekne i stisne obe ruke uz grudi. Glava mu je toliko klonula napred, da mu je šešir pao u pesak.

Sejm Lakejz je gledao praznim pogledom u telo žene, koje mu je ležalo pred nogama.

Tada se na Kornerovom svratištu otvore vrata i na tremu se pojavi Dok Holidej.

Bio je potpuno obučen, samo bez šešira.

U desnoj ruci je držao jedan od svojih poniklovanih revolvera, obloženih slonovačom.

Brzim pogledom shvati situaciju, vide tamo preko maršala, zgrčenog

momka na ulici, levo na tremu šerifa, a pred njima na zemlji ženu kako leži.

Kockar izmeni brz pogled s maršalom i pristupi Nori Alvarez.

Oči joj behu širom otvorene. Iz usta joje je tekla krv.

— Sejm — uzdahnula je.

Holidej dignе pogled i ugleda ugasle šerifove oči.

— Mister Lakejz!

Oslovljeni čovek proguta pljuvačku.

— Hodite — pozove ga Džordžijanac. — Izgovorila je vaše ime.

Lakejz krene dva koraka napred; njegovo koračanje je podsećalo na mehaničko kretanje lutke. Onda kleknu kraj žene.

Nora Alvarez prepozna njegovo lice.

— Sejm...

— Da, Nora... ja sam tu — stenjao je jedva čujno, više šapatом.

U očima žene pojavi se srećan odsjaj.

— Nije... ti se... ništa dogodilo?

Šerif odmahnu glavom. Onda nespretnim pokretom pođe za njenom nežnom vitkom rukom i stisne je.

Nešto ga je gušilo u grlu.

Ona se žrtvovala za njega. Znao je on to.

Njegove oči potražiše Holidejevo lice. U očima mu je gorelo jedno pitanje: mora li umreti?

Kockar neprimetno klimne glavom.

I devojčina glava već klonu u

stranu, a bujni crni uvojci joj skoro sasvim pokriše lice.

Holidej se uspravi i obazre se po ulici. Bila je prazna. Nigde nikoga.

Osim maršala i onog čoveka, koji je još uvek čučao tamo preko u pesku pod tremom.

Holidej polako krenu natrag prema prenoćištu. Njegovi koraci su odjekivali kao udarci maljem.

Sem Lakejz se trgne i također ustane. Vрати se u kancelariju, uze svoj opasač, opase se, nabije šesir i mehaničkim pokretom rukavom izglanca veliku metalnu zvezdu.

Onda izađe i pristupi ubici.

— Ustani!

Hol Danser se digno.

Pognute glave oteturao se pred šerifom u zatvor.

Vajat Erp pogleda za njim.

Dan je počeo jednim ubistvom.

Protivnici su se po prvi put sukobili. I desilo se nešto sasvim drugo, nego što je bilo koja stranka očekivala.

Hol Danser je započeo borbu. On možda nije bio svoj potpuni gospodar, kad je nastupio protiv Lakejza, no u času kad je pucao, znao je šta radi.

Ustrelio je jednu ženu.

Zar nije hteo da dokaže svojoj braći, a pre svega ridokosom Džordu Liptinu da se s njim treba računati, da je on punopravni borac, kojega ne mogu da se odreknu?

Nešto je svakako postigao: odmah iz početka dao je borbi krvavo obeležje.

Ali prvu rundu je dobio Vajat Erp.

Kapetan Liptin je za to čuo tri četvrti sata kasnije u svom skloništu kod starog Malaroza, s one strane jezera, na zapadnom delu grada.

A u deset sati su za to doznali i Flit Danser i njegova braća.

Vest im je doneo, do starog mliha koji je bio udaljen sedam milja od grada, Kid O'Nej

Najstariji, Gordon, pognuo je glavu i kopao je desnim vrhom čizme po prašini.

Heri i Tim su prebledeli.

Samo je Flit trgnuo glavu u vis i opsovao.

— Ustrelio je ženu! Pa, hteo je da pogodi Lakejza... Borio se za nas. To je naša borba!

— Je li to zaista? — prostenja Gordon.

— Kako da nije — zakrešta na njega Flit. — Vajat. — Vajat Erp ga je napao.

— Nije sasvim tačno — reče O'Nej, cereći se. — Pucao je u Lakejza bez borbe.

— A rekao si da je i Dok Holidej bio prisutan?

— Ne znam sasvim tačno. Mogu samo da ispričam što sam čuo. Pričao mi je to Džoni Beringet. Po njegovoj priči je i Dok Holidej nekako bio umešan.

— Pa, šta još hoćeš, Gordone? Bila su obojica umešana. I Lakejz. Jesu li oni, protiv kojih se borio, naši protivnici ili nisu?

Gordon Danser učuta. On nije bio

dovoljno rečit, da se svađa s bratom, a nije za to ni imao volje. U osnovi se ljutio na Hola, toga žuto-kljunca, koji je pokušao da se sam istakne, ne bi li možda tako već unapred odlučio borbu.

Kakve li gluposti, nastupati sam protiv Lakejza, Vajata Erpa i Dok Holideja.

Preko, s one strane malog jezera, stajao je u kućici Jenki Džim i gledao u vodu kroz zavese na prozoru. Od besa je bio crven kao rak.

— Takav idiot — progundā kroz zube. — Sam je gurnuo kola i to pravo u jarak. Ubiti ženu! To je najveća glupost. Sada ćemo, naravno, protiv sebe imati celokupno stanovništvo.

U tom iz nekog ćoška u prostoriji došepa stari sedokosi čovek. Držeći glavu nagnutu na stranu, zapita sa dijaboličnom grimasom:

— Trebate li stanovništvo u borbi protiv Lakejza?

— Ne! — zamumlja vođa bande. — Ali ga ne trebam ni protiv sebe. Osim toga, borba se više ne vodi, kao što je isprva planirano, samo protiv šerifa, nego protiv još tri čoveka, koji su znatno doprineli jačanju protivničke strane. Jedan od Danserovih je ubio jednu ženu, a Vajat Erp ga je morao zaustaviti, da ne ubije još i nenaoružanog šerifa.

Liptin se jednim trzajem okrene i poviče: — Tako stoji stvar, Malarozē! Ili možda nije tako? A ja sam računao sa pasivnim, nezainteresovanim stanovnicima. Zna li šta će

se sada desiti? Sada moramo računati i s time, da se maršalu pridruže i dobrovoljci.

Telo bogaljā se treslo od tihog smeha.

— Ne, kapetane, s te strane vas mogu umiriti. To se u ovome gradu sasvim sigurno neće dogoditi. Kao da su se sve kukavice ove zemlje ugnezdile ovde u Oklahomi.

Ridokosi odmetnik duboko uzdahnu kroz nozdrve:

— U svakom slučaju jedno je tačno: Danserovi neće sudelovati u zapovedanju, oni imaju da slušaju. Ni ne pomišljam da sarađujem s ljudima koji tako neodgovorno rade na svoju ruku.

Starac se opet zakikota.

— Vi ste, Liptine, još uvek onaj stari, kruti vojnik. I to vas neće dovesti¹ dalje. Vi ne možete da se odreknete pomoći Danserovih. Svaki je od njih neustraživ i odlučan čovek, surovi borac. A ne znam, da li vi to isto tako možete da kažete o svojim ljudima. Poledajte, na primer, Žijarda...

— Čutite, čoveče. Žijard više ne spada u moju družinu. I on to zna. Pa vidite da se više nije vratio ovamo. Verovatno će se do mraka negde smucati po gradu, da bi se onda izgubio. No neće stići daleko. Jenki Džim je svakog stigao, koga je hteo da stigne.

Bivši oficir je stajao skamenjena lica kao maska, gledajući opet kroz prozor i požutele zavese u jezero, čija se površina uzburkala pod lažanim jutarnjim povetarcem.

Grad je živeo kao na buretu baruta.

Usled dugog čekanja na Danserove bili su svi napetih živaca. Jutarnji hici trgli su i iz mrtvila i one najnezainteresovanije.

Vajat Erp je sedeo na kraju stola i kroz mali prozor dole gledao na ulicu.

Dok Holidej je došao pre nekoliko minuta iz pansiona u kome se smestio.

— Krvav početak — reče kockar.

— Početak, koji borbu usmeruje u pravcu koji bih rado bio izbegao — reče maršal. — Sada će borba biti ogorčena. Nadam se samo da će se povući Danserovi ortaci.

— Zato jer jedan sedi u zatvoru? — upita kockar ne verujući.

— Zbog toga, što jedan sedi u zatvoru zbog ubistva — izjavi oštro maršal. Onda sklizne s stola i izvuče komad papira iz džepa.

— Ja ću sada dati da izrade jedan plakat u Evertinovoj štampariji.

Već posle tri sata mogao je svako na više mesta u glavnoj ulici kao i na ulazima u grad pročitati veliki plakat:

BRAĆI DANSER!

VAŠ POVRATAK JE LOŠE ZAPOČEO — BOLJE BI BILO DA S VAŠIM PRIJATELJIMA NAPUSTITE GRAD — NIKO VAS U GRADU NE TREBA.

SEM LAKEJZ — ŠERIF

Lakejz je ukočeno sedeo u svojoj kancelariji. Smrt vesele Nore Alvarez duboko ga je potresla.

U to uđe Slim Bogart, poslednji od njegovih pomoćnika i reče:

— Šefe, plakat je u redu. Dobro da ste ga izneli.

— Plakat? — šerif umorno podiže pogled. — O kakvom to plakatu govorite?

Momak izađe napolje i glasno ga pročita. Pa visio je odmah kraj ulaza.

Lakejz ustade i sam izađe.

Začuđeno pogleda u slova. Konačno reče: — Da, to je u redu.

Ali ako je iko u graudu mislio, da će se Danserovi odazvati tom pozivu, onda je već iste večeri mogao da se razočara.

Oko devet sati stajao je Vajat Erp pred obučarskom radnjom Džud Abrahama, gledajući niz Kanadijan ulicu, koja je vodila prema severnom rukavcu reke, kad iznenada začuje onaj zvižduk.

Pesma reke Šoni!

Zar je to bio slučaj, da je ona stara, o kojoj mu je Virdžil pričao, zviždala istu pesmu?

Konačno, melodija je bila vrlo popularna.

Maršal se uvuče duboko na trem u senku kuće. Bleda mesečina je padala niz krov na usku ulicu i sve obasjala sablasnim sjajem.

Onda Vajat ugleda kako na oko četrdeset jardi pred njim nekoliko prilika kao senke klize uz kuće na suprotnoj strani.

Tu i tamo nekoga od njih obasja mesečina, koja se probijala između krovnih greda i kućnih doksata.

Vajat je nepomično stajao.

Senke su se lagano približavale. Iznenada iza maršala jedan čovek skoči na trem.

Revolverski meci prošli su savim kraj Vajata.

— Natrag, ljudi! — zaurla jedan gromki glas na ulici. — Tu je Vajat Erp.

Bio je to glas Džordža Liptina, koga su zvali Jenki Džim.

Vajat se baci natrag i ispali dva metka preko trema.

Ali kapetan se već izgubio.

Onda sevne hitac s druge strane ulice.

Vajat uskoči u jednu kapiju, izvadi kolt i pričekava, neće li dalji pucnji odati njihovo sklonište.

— Imamo ga u rukama! — javi se neki kreštavi glas s druge strane ulice.

Maršal se priljubi uz bočnu stranu kapije.

Onda začuje tihe korake kako se približavaju.

Čovek se sada zaustavio i osluškivao. No, čim je još jednom koraknuo napred, maršal ga ugleda. Čovek je bio srednjeg rasta i snažno građen. U svakoj ruci je imao revolver i davao je ljudima s druge strane neke znake.

Iznenada okrene glavu. Njegov vruć dah zapahne maršala kao plamen.

— Tu stoji... jedan...

Ali pre nego je čoveku uspelo da se povuče, pogodi ga teška cev bantlajn specijala, tako da se ovaj stežući srušio.

To su morali čuti i ljudi s druge strane.

Maršal iz Dodža se nalazio u klopci. Kuda da umakne? Koliko god je upirao na vrata, ona nisu popuštala.

A preko su, zaštićeni u mraku, čučala četvorica, koja su čekala da ga ubiju.

Desno, negde pri uglu trema, bio je u zasedi Jenki Džim!

„Gde li je samo Virdžil?” razmišljao je Vajat. Poslao ga je u blizinu kuće na ribnjaku, ali sa napomenom, da pripazi i na gornji deo glavne ulice.

U najmanju ruku je morao čuti pucnjavu.

Ali šta onda, ako su Danserovi i Jenki Džim videli kako on i njegov brat napuštaju šerifovu kancelariju. Možda su svakog pojedinačno pokušavali da opkole s nekoliko ljudi?

Dok Holidej je bio negde u istočnom delu grada, tamo gde je put vodio prema Overlend drumu za Šoni.

Lakejzi je stajao u dvorištu iza zatvora i nije ni u kome slučaju smeo da napusti svoje mesto. U zatvoru je bio Hol Danser, a njega se moralo dobro čuvati.

Četiri čoveka u borbi s celom jednom bandom od barem dvanaest ljudi, to je bio gadan posao.

Maršalu beše jasno da mora rizikovati proboj. Oni ljudi tamo preko još pre par trenutaka su videli svog ortaka pred kapijom, kako im daje još neke znake, a sada je iznenada iščezao.

A morali su videti i odlbeske hitaca, ispaljenih na njihovog vođu. Mora, dakle, da je tu bio i njihov protivnik.

Moglo se svakog časa dogoditi da neko od njih izgubi živce i opali koji hitac u mraku.

Vajat se pogne i legne potrbuške na grede trema. Vrhovima prstiju i rukama pomicao se napred, izlazeći iz udubljenja prema levoj strani. Sasvim uza zid puzao je polagano napred. No i tamo bi ga posle nekoliko jardi banditi sigurno morali da opaze, jer je mesečina prodirala kroz pukotine isušenih dasaka natkrovlja.

Vajat se malo podigne i odluči da rizikuje: on podigne ruku dajući, iste znake na drugu stranu ulice, kakve je malo pre davao onaj čovek.

Do ugla kuće bilo je samo sedam ili osam jardi udaljenosti. A dve trećine toga Vajat je već prošao, kad se najednom na tremu zaori glasan krik.

Beše to glas Jenki Džima:

— Mak! Mak! Kuda si se deo?

Najverovatnije je. Liptin opet imao pregled preko trema, pa je postao sumnjičav.

Na to maršal skoči u vis i prevali preostali deo puta u nekoliko velikih skokova.

Jenki Džim uputi za njim dva, tri besna hica, no svi su bili prekratko odmereni.

— Navalite momci! To je Vajat Erp. Ubijte ga! — derao se bandit.

Ali pre nego što su Liptinovi ljudi uspeli da reaguju, maršal se dohvatio ugla kuće, zastao i vratio se

duboko pognut. Iznenada se uspravi i uputi jedan metak kapetanu, koji je trčao preko trema.

Jenki Džim dobi udarac u desnu stranu grudi, koji ga zavrti oko ose. Ali kugla je zastala u banditovoj metalnoj tabakeri.

Liptin se tako uplašio da se je bacio u kapiju, u kojoj se malo pre krio maršal, i tamo čučnuo, teško dišući.

Prokletstvo! Za dlaku, pa bi ga zahvatilo.

On obriše znoj sa čela a onda iz njega provali histeričan smeh, više nalik na gromki lavež.

— Još ne, Vajate, još ne! Tek posle tebe!

Preko su u tami još uvek nepomično čučala ona četvorica.

Vajat Erp izvadi i drugi kolt iz futrole.

Tvrdo škljocanje oroza zaori se mračnom Kanadijan ulicom.

— Izlazite, ljudi! — Britki, oštri maršalov glas parao je skitnicama uši kao udarcem čekića.

— Samo se usudite! — urlao je kapetan, koji je u svom zaklonu momentalno bio siguran od maršala.

U to oštro uho čoveka iz Misurija oseti u tami dvorišta neki šum.

Neko mu se, dakle, približavao. A moglo se raditi samo o sekunda-ma, dok se onaj čovek približi na udaljenost iz koje je mogao da puca.

To maršal nije imao nameru da dočeka.

Mogao je, doduše, sada da se podvuče pod trem, no onda bi protiv sebe imao onu četvoricu na drugoj

strani, ovog koji se tu šunjaao iz dvorišta i kapetana.

Vajat se duboko sagne i odšunja kao puma uz bočnu stranu kuće u dvorište, zastane kraj nekih kola i oslušne.

Preko se neka senka lagano pomicala napred, tačno prema uglu trema uz koji je Vajat još malo pre stajao.

Sada je čovek bio udaljen još samo nekoliko jardi; tada skoči i potrči napred. Bio je to mali hitar momak s isukanim nožem u ruci.

Najednom mu hitac bljesne u susret, i baci ga unazad. Uz strahovit samrtni krik pogođeni čovek pade na zemlju.

— Uhvatio sam ga! — zaurla jedan od bandita.

— Idiote! — začuje se Liptinov promukli glas sa trema. — Ustrelio si Erni Stoka!

Na cesti je vladala grobna tišina.

Čovek iz Misurija se uspravi i preko niskog zida preskoči u susedno dvorište, koje je bilo zatvoreno jednom kućom. Glavna fasada je bila na glavnoj ulici.

Ali tuda Vajat nije mogao da prođe, nego je morao da prekorači neku ogradu od kolja. Tada opazi između dve najbliže kuće uski prolaz kroz koji je već mogao da vidi mesečinom obasjanu glavnu ulicu, njen svetli pesak i suprotni red kuća sa Lakejevom kancelarijom.

A na mesečini u pozadini opazi lik jednog muškarca.

Maršal se oprezno približi.

Od čoveka ga je delilo još možda sedam jardi.

Bilo bi glupo da se sada zaleti u uski prolaz. Moglo je u njegovoj tami biti rupa ili nabačeog kamenja.

Čovek iz Misurija tiho napne oroz svog revolvera.

— Digni ruke u vis, momče! — dopre tiho i preteće naređenje do ušiju uhode.

Ovaj se strese.

— Ruke u vis! — ponovo oštro naredi maršal.

Ali čovek nije bio voljan da posluša. On posegne za revolverom.

Ali maršal je onda reagovao na svoj način.

Uhoda nije mogao da puca, premda mu je već uspelo da izvuče kolt iz futrole.

Prvi maršalov udarac ga obori. Uspeo je doduše još jednom da se digno, ali kolt mu je ispao. Besno je uzvratio udarac. Ali težak udarac maršalovih pesnica ga baci prema zidu i on se krkljajući složi uza zid.

Onda u procepu među kućama odjeknu tvrdi štekéući stakato revolverskih hitaca iz daljine.

Dok Holidej. To behu njegovi revolveri. Vajat im je dobro poznavao zvuk.

Da li su sada i Doka uhvatili u zamku?

Pucnji su došli sa južne strane.

Vajat odlučno zgrabi čoveka i odvuče ga na levu stranu glavne ulice.

Tu je sve bilo tiho.

Vajat prebaci onesvešćenog čoveka

preko ramena i odvuče ga u šerifovu kancelariju.

Kad je otvorio dvorišna vrata, Lakejz potegne revolver.

— Sejm! — šapne mu maršal. — Ne mogu da nađem ključ koji otvara zatvorski hodnik.

Lakejz mu dođe u susret.

Kad ugleda čoveka, koji se upravo oporavljao, kako čuči na podu, šerif progunda:

— Ko li je to opet?

— Nemam pojma. U svakom je slučaju čeznuo za zatvorom. I tako, ja sam hteo da mu ispunim i tu čežnju.

Maršal istrči napolje, i opet se izgubi preko u onom uzanom procepu između dve kuće. Tu pređe ogradu i upravo kad stiže u susedno dvorište, začuje opet štektanje Dokovih revolvera. Holidej je, dakle, još pucao.

Vajat oprezno pogleda u dvorište na čošku, u kojem se on malo pre nalazio u klopci.

U to začuje kapetana kako naređuje promuklim glasom.

— Pa napadnite ga, psi! Mora da još stoji tamo preko!

Opet zazvižde meci, a iz cevi bljesnu plamenovi.

Ali obe kugle, koje je ispalio Jenki Džim, muklo udare u drveni zid kuće.

Onda zvonko odjeknu smeh Doka Holideja.

— Liptine, ako hoćeš da me pogodiš, moraš da dođeš malo više napred. A i tvoji momci. Ali neka samo neko od vas promoli nos onda će videti šta ga čeka. Ha... ha...

Dakle, bio je tu. Sigurno je malo pre čuo pucnjavu, pa je sa juga obale reke došao ovamo sve do na deset jardi blizu bande.

Kako je Liptin pretpostavljao da je Vajat Erp još u dvorištu, što je sada i bilo tačno, a i da je glavna ulica gore pod stražom, mislio je da se sa svojim ljudima nalazai u škripcu.

Upravo im je nešto šaptao preko ulice, što nisu mogli da razumeju ni maršal ni Dok.

A onda iznenada počеше da beže. Liptin preko trema, a njegovi ljudi uz kuće na drugoj strani, prema glavnoj ulici.

Za njima se zaori Holidejev podrugljiv smeh.

Vajat potrča nazad, prebaci se preko zida i ograde, požuri kroz uski prolaz i stigne na ugao glavne ulice upravo u času, kada su Jenki Džim i njegovi ljudi trideset jardi dalje dolazili iz sporedne ulice.

Sada su po njima praštali meci iz glavne ulice. Čovek iz Misurija ih je uzeo na nišan.

— Onamo dole! — dreknu kapetan.

Kad bi sada bar naišao i Virdžil! — pomisli Vajat.

I u tom se on već stvori tu. U zaklonu iza jednog bureta za kišnicu čučao je na severnoj strani ulice i pucao banditima u susret.

Ipak su uspeli da se uvuku u sledeću poprečnu ulicu i da pobegnu.

Kad je maršal istrčao na kolovoz ulice video je kako dolazi i kockar.

— Šteta — izjavi Holidej — nešto sam malo zakasnio. Mislio sada da ste u klopci, ali sam i ja na grbači imao dva momka tamo kod stovarišta.

— I?

— Imali su konje. Jedan je uspeo da kidne. Drugog sam revolverskom cevi opalio po njušci. Previše mi se približio, pa sam to mogao da učinim bez rizika.

— Taj je, sigurno, u međuvremenu pobegao.

— Sumnjam da mu je to moglo uspeti. Svezao sam mu i ruke i noge rođenim opasačom i maramom.

Prišao im je i Virdžil.

A preko iz svôje kancelarije izađe i šerif.

— Vajate! — dahtao je. — Pakao se otvorio!

— To još ne. Ali neka vrsta čistišta da — odgovori maršal.

Izenada se pojavi Lakejzov pomoćnik.

— Šefe! Bilo je pucnjave!

— Šta vi tu tražite? — zapanjeno reče šerif. — Mislio sam da ste u krevetu, jer sutra ujutro rano treba da odjašete u Eptaun!

Vajat odmah iskoristi momka i uhvati ga za ruku.

— Otiđite do stovarišta, pa dovedite onog momka koji vas tamo čeka vezan.

Pomoćnik odjuri.

Sada je sve opet bilo tiho na širokoj glavnoj ulici Oklahome.

Ljudi Jenki Džima nisu imali sreće sa svojim dobro smišljenim na-

padom, koji su čak izvršili na dva mesta.

Vajat Erp i njegovi drugovi su stajali u maloj prostranoj prostoriji bez prozora, koja se nalazila između kancelarije i zatvora.

Mladi pomoćnik, kad je već bio tu, dežurao je napred u kancelariji.

Lakejz je sam zamišljeno sedeo na klupi.

Vajat Erp i Dok Holidej stajali su i dogovorali se o daljoj akciji.

Virdžil Ep je čuvao stražu u dvorištu.

— Mislim da im je za ovu noć nosta — reče kockar.

— I meni se čini — odgovori maršal. — Ali ipak moramo da ostanemo ovde. Čekam one druge.

— Koga? — upita šerif muklim glasom.

— Danserove.

Lakejzove oči se razrogačiše.

— Mislite da ovi nisu bili s njima?

— Nisu. Ovaj podmukli udarac kapetan je preduzeo sam na svoju ruku.

Lakejz duboko uzdahne. — Kako li će to da se završi?

U tom času metak probije veliko staklo u kancelariji.

Vajat Erp ulete unutra i ugleda pomoćnika kako čuči na podu.

— Neš? Da li ste ranjeni?

— Ne, mister Erp.

— Hej, Lakejz! — odjekne iz tame promukli kreštavi glas nekog čoveka. — Mi Danserovi smo u gradu i nećemo otići dok te ne udesimo!

Sa dvorišne kapije, koja je vodila

na ulicu, odjeknu jedan metak, upućen prema bandi.

Lakejz, koji je klečao na podu iza maršala, procedi:

— Prokletstvo, odakle li je to došlo? Pa to je bilo na našoj strani?

— To je Dok Holidej. Mora da je na kapiji.

Vajat se odšunja do vrata, koja su vodila u dvorište.

— Virdž?

— Da!

— Ti ostaješ u dvorištu. U svakom slučaju. Naslućujem da žele izvući Hoła Dansera.

— Ne brini. Ostaću ovde.

Vajat oslušnu još malo u pravcu dvorišta i začuje kokcarev glas sa velike kapije.

— Dođi samo bliže, Danseru, ovde se pušćani prah i batine dele besplatno.

Umesto odgovora, jedan metak se zarije u grede na vratima.

Holidej se nasmeje i uzvratu vatru.

Preko je neko kriknuo.

— Ne urlaj, Danseru, to je s moje strane bila samo pozivnica za dvoboj!

Onda sve utiša.

Danserovi su se povukli.

Vajat Erp, koji se kroz susedno dvorište i jedan niski prilaz, između kuća, uz mnogo prepreka, probio do glavne ulice, začuje kako se udaljuje topot konjskih kopita.

Maršal se uspravi.

Ništa se nije micalo.

Oštre senke kuća su strmo padale na ulicu. Mesec je plovio visoko u zenitu. Mali beli oblaci putovali su

kao lađe preko crnoplavog neba, a tu i tamo između njih nazirala se po koja zvezda.

Duboki mir zavladao je Oklahoma Sitijem.

Građani, koji su zaustavili dah i sedeći u svojim krevetima osluškivali pucnje, trгнуvši se kod svakoga, sada su opet legli i konačno pokušali da uhvate san.

Vajat Erp i Dok Holidej stajali su u zadnjoj sobi male štamparije.

Bradati čovek uz štamparsku mašinu potvrdno klimnu glavom.

— Dobro, biće napravljeno, maršale. Dakle, dvanaest plakata! Moji momci će ih još noćas izlepiti po gradu.

Vajat Erp i Dok Holidej napuste štampariju kroz malo dvorište i vrate se u glavnu ulicu.

Dok Holidej pogleda preko prema pansionu.

— Idite samo — ohrabri ga maršal. — I ja ću da se zavučem u krevet. Mislim da se Danserovi i kapetan neće vratiti do sutra u podne.

— Pa onda laku noć, maršale.

— Laku noć, Dok.

Virdžil Erp je spavao u šerifovoj kancelariji u sobi za pomoćnika.

Lakejz je ležao u svojoj sobi.

A pomoćnik Slim Bogart je čuvao stražu. Pa on je mogao i po danu da spava, jer mu je šerif u međuvremenu objasnio da nije baš neophodno da odjaši u Eptaun Lejk.

—O—

Granuo je novi dan.

Blistavo sunce se uspjelo nad žutozelene beskrajne savane i svojim žarkim zracima obasjavalo grad.

Ranoranioci su začuđeno stajali na ulicama, pred plakatima koji su bili prilepljeni na dvanaest mesta u gradu.

BRAĆI DANSER I JENKI DŽIMU!

ČEKAM VAS U DVANAEST SATI U GLAVNOJ ULICI. ZNAM DA STE KUKAVICE I DA NEĆETE DOĆI!

VAJAT ERP.

Na to se ljudi u paničnom strahu vrata svojim kućama.

Uskoro se začulo divlje lupanje. Zakivali su svoje prozore i vrata, zabarikadirali dvorišne kapije i zavukli se u sebe kao kornjače, isto onako kao i pre sedam godina, kad su Danserovi takođe ugrozili grad.

I Sejm Lakejz je stajao pred svojom kancelarijom i čitao plakat.

On proguta pljuvačku i vrati se u kuću.

Vajat Erp je dakle hteo da izazove sudbinu. Izazivao je i skitnice. Pa, u najmanju ruku bio je to odlučan pokušaj, da se čovek i grad reše te muke.

Mladi pomoćnik je bleđa lica sedeo u jednom uglu šerifove kancelarije.

— Zar ste još uvek ovde? — gundao je Lakejz. — Trebalo bi da ste već davno kod kuće.

— Da li će doći?

— Ko? — mumljao je Lakejz, premda je dobro znao o kome momak govori.

— Oni Danserovi... i Jenki Džim.

— Ja... ne znam! — promuklo kroz zube procedi šerif. — Ljudi u gradu očigledno s time računaju.

Naime, još uvek se u glavnoj ulici i u onim koje vode u nju čulo udaranje čekića.

— To su kukavice! — stenjao je pomoćnik.

Lakejz slegne ramenima zureći na ulicu kroz razbijen prozor.

— Ne znam. Možda se boje. A bojimo se svi.

Mladić još više pobledi.

Lakejz se ne okrene.

— I... vi, šefe? — promuca — Mislim... i ja... bolje da sada legnem. Prokleta sam umoran.

Šerif klimne glavom. Na krajevima usana mu se pojavi gorak osmeh.

Kad je pomoćnik otišao, dođe Virdžil.

— Kako stoje stvari; Sejme? — upitao je šerifa.

— Loše. Baš računam koliko njihovih dolazi na jednog našeg.

— Šta tu ima da se računa — odgovori Virdžil, zaronivši glavu duboko u lavor s vodom i prskajući oko sebe.

Lakejz teško uzdahne. Zavideo im je, tim Erpovima i Doku Holideju. Mora da su imali živce kao brodski konopci, kakve on nikada nije imao.

Virdž se opere i očeslja, kad se na tremu začuše oštri koraci.

Lakejz zgrabi jednu sačmaricu sa postolja.

Koraci pred vratima se utišaše.

— Maršale! — zaurla surov glas.

Lakejz izmeni brz pogled sa Vir-džom, vide kako je ovaj potegao revolver, i pođe lagano prema vratima. Stupivši na trem, opazi pred sobom na deset ili dvanaest jardi nepoznatog čoveka. Visok, krupan, s nekim ukočenim licem i žućkastim očima.

Lakejz ga nije poznavao.

Stranac ga pogleda oštro i upitno.

— Vi ste Vajat Erp? — upita oštro.

— Ne, ja sam Lakejz, šerif Oklahoma Sitija.

— Ja tražim maršala — odgovori stranac.

— Ko ste vi?

— To nije važno!

— Čini mi se ipak da jeste — začuje se iza njega metalan glas sa ulaza u prenoćište.

Stranac se sasvim polako okrene i pred sobom ugleda maršala.

— Vi ste Vajat Erp?

Čovek iz Misurija ćutke klimnu glavom.

Na to se stranac naceri i nasloni na zid, tako da mu je šerif došao s leve a maršal s desne strane.

— Dolazim od Flita.

— Od koga? — upita Vajat oštro.

— Od Flita.

— Aha — odgovori maršal neza-interesovano, pripaljujući cigaretu. — A pre nego što mi objasnite ko je taj Flit, bićete tako ljubazni i da mi kažete ko ste vi?

— Ja sam Roki Hoks!

— A šta hoćete od mene? —

Hoks je ipak malo bio izbačen sa svog koloseka. Smetala mu je velika maršalova hladnokrvnost.

— Kako sam već rekao, dolazim od Flita i...

— Ne poznajem nikakvog Flita, mister! — prekine ga maršal oštro.

— Mislim na Flita Dansera — za-brunda Hoks žučljivo.

— Vi očigledno mislite na jednog od onih robijaša, koji su otpušteni iz Fort Vorka?

Hoks razvuče usta. Nesigurnost mu je rasla iz minuta u minut.

— Flit bi hteo da govori s vama, maršale.

— Aha, to on hoće? Zašto onda ne dođe ovamo?

Na to se Hoks nasmeje, nekako glupo češkajući neobrijanu bradu.

— Pa, konačno, on nije lud — re-če drsko.

— Na žalost, ja sam baš stekao taj utisak. Ljudi koji se ponašaju kao Danserovi, ne mogu biti sasvim normalni.

Hoks se odmakne od zida, ali se zato nasloni na jedan stub na tremu.

— On bi hteo da govori s vama!

— Da, to ste mi već rekli.

— Hoćete li doći? — oči razboj-ničkog izaslanika dobile su neki vre-bajući izraz.

Maršal otrese pepeo sa svoje ciga-re i prekrsti ruke na prsima. Malo nakrene glavu, dok je oštro posmat-rao Hoksa ispod oboda svog šešira i odgovori mu:

— Recite, mister Hoks, šta bi ste vi mislili o čoveku, koga ste po-zvali na ručak, ali koji ne dođe,

nego vam pošalje poziv na vašu sahranu?

— Da je ludak! — otme se Hoks.

— Baš tako.

Tek sada je momak ukopčao.

— Dobro, vi dakle nećete? — kreštao je.

— Ne, Hoks, ne ja. Danserovi neće...

— Onda ste sasvim obična ku... ku...

Blesak u maršalovim očima prekide čoveka da dovrši.

Lakejz uzbuđeno poviče:

— Gubite se, čoveče. Ne dosađujte više maršalu, jer ću vas zatvoriti.

Roki Hoks se okrete i polako krene na ulicu. Tamo još jednom zastane. Odvratan osmeh mu unakazi crveno lice.

— Uostalom, imali ste pravo, maršale! Bio bi to zaista poziv na vašu sahranu! — Te drske reči proprati šupljim kreštavim smehom. Onda htjede da ode.

— Hoks! — poviče maršal za njim.

— Šta hoćete? — upita skitnica i stade.

— Imam i ja za vas jedan poziv.

— Ah!

Na to čovek iz Misurija napusti trem i priđe banditu.

Ovome se iznenada skupiše oči od straha. — Nećete valjda... da me ustrelite?!

Vajat je išao dalje.

Hoks ustukne. — Stanite! — skoro krikne.

Ali maršal produži.

Hoks naglo ustukne, spotakne se

i padne. Trepćući sitnim očima pogleda u strogo maršalovo lice.

— Šta hoćete? Nisam van ništa učinio! Ja sam izaslanik. Samo sam vam doneo poziv. Ne možete izaslanika, tek tako da...

Vajat je sada u svoj svojoj veličini stajao nad njim raskrečenih nogu i mrko ga gledajući. — Vi kažete da ste samo izaslanik? To je drska laž. Izaslanik mora da zatraži slobodan prolaz i tek ako mu se odobri onda sme da se pojavi. Vi niste ništa drugo nego što je i onaj koji vas je poslao: naime bandit!

— Hoćete li time da kažete, da... da ćete me zatvoriti?

— Još više Hoks, mnogo više! Hteo sam da vam uručim poziv.

— Poziv?... Ne... Ne trebam ga... ne trebam poziv od vas! — mucao je skitnica, kome je maršalov nastup i način razgovora postajao sve mučniji.

— Vi se u tom predmetu ništa više nećete da pitate, Hoks. Poziv koji treba da vam uručim je neopoziv: naime čekaju vas vešala.

Hoks naglo skoči i stane ukočenih nogu i opuštenih ruku, nagnuvši malo napred gornji deo tela i glavu.

— Ve... ša... la...? — mucao je užasnuto. — Vi hoćete... da me obesite?

— Drugo je pitanje, šta ja hoću, Hoks. Ali visi ćete.

Telo bandita zadrhta.

— Zašto? Morate imati neki razlog, ako hoćete da me obesite!

— I imam ga! Vi ste opasan ubojica i palikuća.

— Ja? Kako to možete da dokažete? — Čovek je dahtao od uzbuđenja.

— Sasvim jednostavno. Vi se, u stvari, ne zovete Hoks, nego Liptin, Džordž Natan Liptin. Bili ste nekad, pre petnaestak godina, kapetan severne armije, zbog čega se još i danas svaki vojnik u plavoj uniformi stidi do dna duše. A od onda se zovete Jenki Džim, zloglasni banditski vođa, i imate na savesti nekoliko ubistva i pometanje požara u Blejkelu.

Roki Hoks je zaboravio da diše. Onda poviče koliko mu je grlo dozvolilo:

— Ne... to nije istina! Ja nisam kapetan. Vi se varate!

Vajat ga munjevitim pokretom zgrabi za ruku, stegnuvši ga kao kleštima.

— Hodite, Liptine, nikakvih izgovora. Vi ste uhapšeni, bićete izvedeni pred sudiju i visićete na istim vešalima, kao i vaš prijatelj Holman Danser, koji je juče u ujutro ovde ubio jednu ženu.

— Ali maršale...! Preklinjem vas! Ja nisam kapetan!

— Mir, ne zadržavajte me čoveče. Znam da ste kapetan — zagrmi Vajat na njega.

— Ne! Kunem vam se! Mogu to i dokazati!

— Kako? — dobaci mu brzo maršal.

— Jer... ja... uopšte ne mogu biti... Jenki Džim. On... je...

— Vi ste Liptin i visićete prijatelju! Od te vas sudbine niko više

ne može spasiti. Još danas ćete visiti!

— Ali kapetan je...

— Gde?

Sasvim blizu bandit ugleda maršalove oči, koje su ga prikovale za mesto.

Čisto nehotice on otvori usne i zastenje:

— Kod Mala... — Naglo učuta. Iznenada je shvatio klopku, otrgne se i već se opet drsko smejaao. — Mene nećete uhvatiti! Mene ne, maršale! Znae sasvim dobro da ja nisam kapetan. A neću ni da ga izdam.

— To ste već učinili, Hokse. I ako smem da vam dam jedan savet: gledajte da se po mogućnosti što pre i što više udaljite od grada. Jer moj riđokosi prijatelj Liptin, koga inače dobro poznajem, neće vam dati mnogo vremena da se još dugo radujete životu.

— Ali...

Lakejz mu upadne u reč. — Dakle, sakrio se kod Malaroza? Znae, Vajate, to je stara skitnica, koji se zbarikadirao tamo preko vode u nekom dvospratnom tornju, koji potiče još iz indijanskih vremena i opkoljen je visokom ogradom, koja ga štiti.

Tad skitnica napravi životnu grešku.

On izvuče svoj kolt, opsuje, i opali na Lakejza.

Ali u istom delu sekunde maršalova noga ga pogodi u ruku, u kojoj je držao revolver, koji odlete u vis

i padne daleko iza strelca u uličnu prašinu.

Vajat zgrabi Hoksza za ruku.

— Burazeru, imate talenat da uvek radite upravo ono što ne biste smeli. Kako ste pucali na šerifa, neće mu ništa drugo preostati nego da vam jakim šipkama i katancem spreči beg od Jenki Džima.

— Šta to treba da znači? — branila se skitnica.

— Strpaćemo te u zatvor, momče!

— Vajat munjevito istrže drugi kolt iz futrole i gurne ga napred.

Lakejz ga odvuče u zatvor.

— Dobro je da sam se još onda pobrinuo za sedam velikih čelija — reče šerif kad se vratio. — Izgleda da ću i ovaj put sve trebati.

Vajat bi pustio izaslanika, koji se, uostalom, nije držao nikakvih pravila, da ide, ali čovek ga je najpre uvredio, a onda potegao oružje na šerifa, pa ga je trebalo smiriti. A tako je i bilo bolje. Jer Roki Hoks bi se već požurio da upozori Jenki Džima. Pa, baš ako bi se i pretpostavilo da se sam više ne bi usudio da se pojavi u njegovoj blizini. Konačno, izdao ga je, doduše, preko volje, ali ipak je izdao. Moralo se sprečiti da ne bi ipak obavestio Danserove, kako je Vajat Erpu poznato kapetanovo skrovište.

— O —

Za deset sati je određena sahrana nesrećne devojke, čiju je smrt nosio na savesti mladi Hol Danser.

Vajat Erp izvuče momka iz zatvora i dovede ga na trem.

Lakejzovo lice je bilo pepeljasto sivo. On je uperio pogled mimo Dansera u malu mrtvačnicu, na čijim se vratima svaki čas mogao pojaviti mrtvački sanduk sa sirotom kreolkom.

Hol Danser je oborio glavu. Nije znao, zašto ga je maršal izveo.

U tom se preko u mrtvačnici lagano otvori kapija.

Nisu izašla crna mrtvačka kola, kako su to očekivali ljudi na tremu šerifove kancelarije. Samo je stari Miguel vukao mala kolica na četiri točka, kojima su se inače prevozile vreće, a na kojima je sada bio sanduk sa njegovom mrtvom kćerkom.

Maršal gurne ubojicu i pokaza rukom na tu tužnu sliku.

— Pogledaj, Danseru. To je tvoje delo. A tvoja braća ga nameravaju još i dopuniti!

Drhtaj prođe telom mladog Dansera, koji je jednim jedinim hicem upropastio celi svoj život.

— Ja... to nisam hteo — izgovori tiho, dok mu je glava opet klonula na prsa. Prošle noći je shvatio kako je strašno bilo delo što ga je učinio. Stajao je potpuno skršen, drhćući i pognut kao starac.

— Zašto sam vuče kola i zašto nije upregnut konj? — prostenjao je Hol, ne podigavši glavu.

— Jer nema konja, Danseru — odgovori oporo maršal — i jer je pogrebnik prevelika kukavica da bi se sa zapregom pojavio na ulici.

Na to se momak usudi da podigne glavu.

— Pustite me... da ja vučem kola, maršale! — molio je glasom, koji se gušio.

— Ne, Danseru, ti ćeš natrag u ćeliju, dok ne dođe sudija.

Virdž odvede zatvorenika.

Na to maršal stupi na ulicu i zaustavi staroga.

— Mister, spustite kola. Neka stoji ovde dok ne dođe pogrebnik sa zapregom i sa pravim kolima.

— Ali maršale, moja kćer...

Maršal uhvati Miguela Alvareza za rame i dovede ga na trem, ne rekavši mu više ništa.

— Vi ostajete kod nas. To jest, Dok Holidej će poći s vama preko u Western salun. Moramo čekati.

— Na koga?

— Na pogrebnika!

Lakejz se zakašlja. — Miguele, maršal ima pravo! Nora neće biti sahranjena kao kakav beskućnik i neće je njen otac na kolicima sam odvući na groblje. Biće sahranjena kao svaki građanin našega grada.

— Ali ne možemo je ostaviti da stoji na sred ulice...

— Tu će ostati da stoji! — grubo odluči maršal.

Nebo se naoblačilo.

Olovno sivi oblaci nadvili su se nad gradom. Oko jedanaest sati pade nekoliko sitnih kapljica kiše.

Iz jedne pokrajnje ulice dođe neka starica sa strukom poljskog cveća i stavi ga na sanduk.

U glavnoj ulici je vladala mučna i grobna tišina.

Na tremu je stajao Vajat Erp i gledao niz ulicu.

Kraj prorešetanog prozora skupio se Lakejz, grickajući donju usnu. Nije više mogao da gleda u skromni drveni sanduk, koji je tamo stajao na kolicima.

Virdžil je opet zauzeo svoje mesto u dvorištu šerifove kancelarije.

U Western salunu sedeo je Džordžijanac kraj starog kreolca, takođe gledajući na ulicu.

U to se iznenada začuju mukli udarci konjskih kopita.

Maršal se namršti, osluškujući napregnuto u smeru zapada. U punom kasu je jedan jahač dojurio u glavnu ulicu.

Kockar spusti čašu brendija, koju je upravo podigao i priđe prozoru, koji je, iza zaves, oprezno podigao.

Jahač se približio sve do na udaljenosti od dvadesetak koraka.

Bio je to skitnica O'Nej.

Krvavih očiju, što je ukazivalo na nedavno obilno uživanje alkohola, skitnica pogleda maršala.

Vajat Erp ne odgovori. Stajao je bez reči, uperivši pogled u jahača.

— Dolazim od Flita!

O'Nej opet ne dobi odgovor.

Bilo je sve tiho. Sitne kapi kiše su uz neobičan šum padale na sanduk, koji je još uvek stajao na kolicima nasred ulice.

O'Nej je čuo taj šum, okrenuo

glavu nervozno i zagledao se u kolica.

— Šta... je to? — otme mu se.

— To je jedan sanduk — odgovori maršal.

— Sanduk? — mucao je bandit, ne mogavši sakriti trzanje očnih kapaka.

U to iz velike daljine dopre do maršalovog uha tihi zvižduk.

Pesma reke Šoni! Danserovi su, dakle, bili na putu!

Čoveku iz Misruja ne neprimetno napeše svi živci.

O'Nej je još uvek, kao prikovan, buljio u kovčeg sa mrtvom devojkom.

— Šta to treba da znači?

Maršal skupi obrve i odgovori ledenim glasom:

— Šta već može da znači sanduk na ulici?!

Na to skitnica okrene konja i odjuri kao da ga svi đavoli gone. Iza njega ostade samo oblak prašine.

U glavnoj ulici opet je vladala grobna tišina.

Vajat se okrene i ode u dvorište.

Nakon nekog vremena Lakejz, koji je znojnim rukama grčevito držao svoju pušku, opazi ga kako se vraća.

Erp je opet stajao na tremu. Bio je, doduše, nekoliko santimetara niži, ne tako širok u ramenima i po koju godinu stariji. Naime, nije to više bio Vajat Erp, koji je tu stajao, nego njegov brat Virdžil. Imao je na glavi tipični Vajatov niski crni šešir, široka oboda, s tankom

trakom. Nosio je maršalovu kratku jaknu i stajao je na isti način kao i njegov brat. Svako, ko bi prolazio glavnom ulicom, a ne bi se baš previše približio, smatrao bi da je tu stajao maršal.

Dog je Virdžil sada čekao na tremu, maršal odjuri u staju, izvuče svoga kulaša, osedla ga i sporednom ulicom odjaha.

U velikom luku odjaši prema severozapadu i dođe do malog jezera, na čijoj je južnoj strani otkrio Malarozovu tvrđavu.

On odjaši do kuće i pokuca na veliku kapiju.

Otvori mu jedan crnac.

— Šta želite? — ispitivao je crnac nepoverljivo:

— Moram da govorim sa mister Malarozom.

— Taj je u glav... u gradu, čini mi se.

— Sa mister Liptinom?

— Da, oni su obojica pe jednog sa...

Crnac naglo ućuta. Njegovo lice, crno kao ebanovina, poče da se trza.

— Ko ste vi?

— Zovem se Vajat Erp.

Na to crnac ustukne nekoliko koraka i pljesnu rukama od uzbuđenja.

— Ne... ja, maršale! Ja sam sasvim nevin. Samo se kod Malaroza brinem za kuću. Ništa više.

Jahač ga odmeri ostrim pogledom.

— Koliko ljudi ima Liptin?

— Mislim, da ih je u početku bilo petnaest. Ali jedan je pobegao.

— Žijard, znam. Dalje?

— Onda su dvojica...

— ... odvedena u zatvor. Dalje?

— Noćas u akciji je navodno jedan od ljudi ubijen od svojih drugara. Tu su ga zakopali. A onda, čini mi se, da se još jedan nije vratio...

— I taj je u zatvoru. I?

— Kad je kapetan jutros ustao i krenuo u našu pojamu, čuli smo divlje urlanje.

— Je li još ko od ljudi pobjegao?

Crnac klimne glavom.

— Da, kad je malo pre odjahao s Malarozom, imao je još samo četvoricu.

— I Malaroz je takođe na jednom od konja?

— Ne on je na ko...

— Dakle, uzeo je kola, prerijsku škunu?

Crnac pogne glavu. — Ne mogu da izdam svog gospodara, mister.

Vajat Erp još jednom pogleda u dvorište, a jedan pogled baci i na stari toranj, koji je Malarozu služio kao stan, a onda odjuri. Jahao je tako, da mu je reka ostala sa severne strane, pa je s juga, kroz Kanadijan ulicu, ušao u glavnu ulicu.

Iznenada na jednom uglu čuje zvižduk.

Pesmu reke Šoni.

Iz uličice izađe jedan čovek, pođe za jednim kolima, koja se pojavile, skoči na njih i klizne pod ceradu.

Maršal se, dakle, nije prevario: pod sivom ceradom tih prerijskih

kola, banda je bila mislila neopaženo da stigne u glavnu ulicu.

Vajat je čekao.

Kad su kola došla do raskrsnice, Vajat odape jedan dobro odmereni hitac. Metak udari u obruč kolskog točka i odbije se zviždučući kao zalutali metak. Ljudi u glavnoj ulici su bili upozoreni.

Lakejz izjuri iz kancelarije. U ruci je držao sačmaricu.

Kočijaš na prerijskim kolima, kao i ljudi iza cerade, videli su preko na tremu čoveka, za koga su morali misliti da je maršal, pa skoče iz kola. Kuljali su ispod cerade kao pacovi.

Jenki Džim divlje opsuje za njima — jer je on opazio opasnog protivnika u ulici iza vozila.

— Idioti! — urlao je. — Pa maršal je iza vas!

Vajat podigne vinčesterku.

Jedan od bandita, koji je hteo da opali na Virdžila, savi se, pogođen, u slabine.

Flit Danser je najviše prodro napred i uz mukli krik uperi svoj revolver na šerifa.

Ovaj podiže sačmaricu.

Kao hitac iz topa zatrešti sačmarica, punjena iseckanim olovom.

Ali Flita je samo okrznuo.

Lakejz se tresao od straha — od straha, da bi mogao da mu otkáže vid! Ah, video ga je jasno, kako krvlju oblivena lica jurišao napred, taj najopasniji od braće Danser.

— Umri, pseto! Putuj u pakao! — derao se Flit.

Na to se kao vihor otvore vrata Vestern saluna.

Dok Holidej skoči na trem. Njegovi šestometni počese da bljuju vatru.

Prva kugla obori Flita upravo u času kad je i Lakejz pogodio bandita jednim metkom iz revolvera.

Tim i Heri Danser ostadoše kao ukopani, kad videše kako im brat pade.

Čovek, koji je sedeo na mestu kočijaša na kolima, bio je Gordon Danser. On je praznih očiju buljio u drveni kovčeg, koji je stajao na sredini ulice samo nekoliko jardi pred njim.

Liptin se zatim baci na drugu stranu i otpuza kroz kola.

— Gordone, napred! Čoveče, pa poteraš konja!

Ali se bivši kažnjenik ne mače.

Pogođen je, mislio je Liptin, i gurne ga sa kočijaškog sedišta.

Gordon Danser je ležao na podu, podupirući se rukama. Nije se usudio da podigne glavu. To je bilo pogrešno, mislio je. Sve što je Flit zamesio, bilo je od početka pogrešno.

Liptin je pokušao da prihvati uzde. A jedan od njegovih ljudi pokušavao je s druge strane da skoči na kola.

U to je Vajat Erp stigao na ugao glavne ulice.

Herb Anderson potegne revolver na njega, ali bude oboren jednom kuglom, koja ga teško rani u desnu ruku.

U uličnoj prašini još uvek je, zaklonjen od kola, klečao debeli Kejden, zgrčena i znojava lica, držeći u svakoj ruci po jedan kolt.

Vajat Erp ga pogleda ledenim pogledom.

Na to bandit otpusti ruke i baci revolvere. Digne se i podigne ruke u vis.

Dok Holidej i Virdžil Erp držali su u šahu druge.

Liptin je uvukao uzde u unutrašnjost kola i već su oba konja povukla.

Skitnicu, koji je još hteo da se popne, odbaci točak, koji se iznenađeno počeo da okreće.

Najednom konji naglo zastanu i divlje se propnu, rzajući.

Jenki Džim se derao, trzao uzdama i čak opalio dva metka preko glava usplahirenih životinja.

Ništa nije pomoglo. Opazili su mala kolica sa kovčegom.

U tom času vođu bande, sa kojeg se cedio znoj, pogodi udarac noža.

On se, ne shvatajući, okrene i ugleda satanski nacereno lice Malaroza.

— Ti...! — urlao je unezvereno. — Ti, staro strašilo... ti svog partnera napadaš s leđa!

Stari se suludo nasmeje.

Neko otvori ceradu.

Vajat Erp je skočio na kola.

— Ruke u vis!

Jenki Džim dršćući diže ruke, ali se onda naglo sruši na pod.

Malaroz se grubo nasmeje. Još je

držao u ruci smrtonosni bodež — i naglo ga baci na maršala.

Ali ovaj je brzo reagovao. Nož zazvižda kraj njega kroz otvor na ceradi.

Stari razbojni je imao i jedan deringer.

Ali nije stigao po drugi put da napadne maršala.

Vođa bande, bivši kapetan Natan Liptin mu je poslednjom snagom zabio nož u leđa, još pre nego što je maršal to mogao da spreči.

Obojica se sruše na vreće ispunjene piljevinom i muklo padnu na dno kola.

Dok Holidej je sada bio na kočijaškom sedištu, a i Lakejz je sa strane podigao ceradu. Obojica pogledaju u kola. Lakejz duboko uzdahnu i reče:

— Pa oni su se pobili između sebe.

Kad je maršal skočio na kola, malo zvono na crkvenom satu otkuca dvanaest.

Ulicom je trčao jedan čovek, mašući starom puškom u ruci, dok su mu se crni peševi mantije vijorili na vetru. Pastor Gesterbild. Kad u gužvi, koja se već smirivala, kroz debela stakla svojih naočara ugleda Lakejza, zastane jedva dišući.

Vajat Erp izmeni pogled s Dok Holidejem i ostane da stoji kraj Flita Dansera.

Ovaj je bio mrtav.

Šerif tiho reče:

— To je bio Flit.

— Mislio sam — odgovori maršal.

Gordon Danser je bleđa lica, kao kreč, stajao, gledajući u zemlju. Nepomična su bila i njegova braća, kao i drugi odmetnici. Stajali su kao ukopani.

— Odvedite ih — reče muklo Vajat Erp.

Virdžil i šerif odvedu u zatvor Danserove i ostale.

Kad se Lakejz opet nakon nekog vremena pojavio na tremu, vide maršala kako već opet sedi na svom konju, a pored njega je na svom šarcu sedeo Dok Holidej, koji je držao Virdžilovog zelenka.

Sejm Lakejz teškim korakom stupi na ulicu.

— Zar vi već odlazite!!?

— Moramo! Major Blejk je ranjen u Dodžu. Bat Masterson juče mi je poslao telegram.

Lakejz pređe rukom preko lica.

— Dugujem van duboku zahvalnost, Vajate. Kako bih bez vas i bez vaših drugova savladao ove razbojнике! Ja...

On naglo učuta i rukama pokrije oči.

Na to Holidej klizne iz sedla i pride mu.

— Šta vam je?

— Ja... gubim vid! — reče zadihano nesrećni čovek.

— Vid? — upita Vajat i takođe sjaha.

Lakejz klimne glavom i muklo procedi kroz zube: — Znam to već od pre jedno pola godine. Ali sam ipak hteo ovde čekati na vas... na Danserove.

Holidej mu skloni ruke sa očiju.
— Dozvolite da vidim! Molim vas,
otvorite oči!

Lakejz poslušša.

Bivši bonstonski lekar ga pogleda.
Ali odmah zakluma glavom.

— Varate se, Sejme! Nećete vi
oslepiti. To je tako zvana peščana
bolest, koja prolazno blokira vaš
očni živac. Trebalo bi da promenite
okolinu. Idite na koju godinu više
gore na sever, gde je manje vruće i
gde nema toliko peska.

Šerif ga pogleda, ne shvatajući.

— Mislite li ozbiljno, Dok, da to
nije ništa? Da neću oslepiti?

— U to sam uveren.

— Ali ja iznenada vidim...

— Šta vidite?

— Oblake ili pesak.

— Najverovatnije, da niste porek-
lom iz ovog kraja, a da već suviše
dugo živite tu. Vratite zvezdu tim
mlađim i hrabrim građanima ovog
mesta i odjašite što pre prema Va-
jomingu, ili još bolje u Montanu.
I tamo se traže dobri čuvari zatvora.
Vi ćete opet ozdraviti, ako se na par
godina izgubite iz ove paklene vru-
ćine.

Lakejz se zamišljeno zagleda na
ulicu.

— Da, to ću da učinim, hoću, sa-
svim sigurno. Ovde me tako i tako
ništa ne vezuje.

Iz saluna izađe stari Miguel.

— Šerife, hoće li sada doći s
crnim kolima po moju Noru?

Semjeul Lakejz potvrdi.

— Da, i ja ću ići po njega.

U to dotrči pomoćnik Bogart.

— Već sam obavestio pogrebnika,
šerife! Da li da sada odjašem do
Eptaun Lejka?!

— Da — odgovori šerif kratko.

Vajat Erp pruži šerifu ruku.

— Mnogo sreće, Sejm i ne zabo-
ravite što vam je rekao Dok. Pišite
mi, kad dođete gore.

— To ću sigurno da učinim!

Šerif se srdačno oprosti od svoja
tri prijatelja.

I dok su Vajat Erp, Dok Holidej
i Virdžil Erp jahali pravcem, koji
je vodio iz grada, građani su već
polako izlazili iz svojih zaklona i s
mnogo buke skidali sa prozora i ka-
pija zaštitne daske i barikade, pre-
pričavajući događaje svaki po svojoj
verziji.

K R A J

Obaveštavamo čitaoce da od do sada izašlih brojeva „VIKEND ROMANA“ iz serije „VAJAT ERP“, raspoložemo sa sledećim brojevima:

9. Jahač sa zvezdastim mamuzama	44. Bitka u Lamesi
14. Šerif iz Dodž Sitija	45. Zakon kolta
16. Oluja nad Simeronom	47. Zlatonosna reka
17. Čovek s bičem	48. Krvavi sudija
18. Vukovi iz Kolorada	49. Žuti Džim
19. Stari gonič	50. Begunac iz Fort Vorta
20. Indijansko sedlo	51. Kočija za Salinu
21. Hitac iz zasede	52. Žigosani
23. Ledeni vetar Montane	53. Bronko Bil
24. Kralj stočara	54. Kristal Palas
26. Crni Džo	55. Pucnji u Tombstonu
27. Uspavani pakao	56. Bandit u Tombstonu
28. Opasna braća	57. Otmica
29. Drvo za vešanje	58. Obračun kod O. K. Korala
30. Teror u Blatu	59. Bitka za rang
31. Zavejani tragovi	60. Karavan za Nevadu
32. Melez	61. Metak u leđa
33. Momci sa River ranča	62. Tragom ubica
34. Atlantik Siti	63. Dragoceni tovar
35. Strelac iz Kolorada	64. Dva prazna sedla
36. Teksaska krv	65. Osvetnički kolit
37. Grad uplašanih	66. Dimni signal
38. Šerif iz Farleja	67. Peti ubica
39. Lovac na mustange	68. Mladi šerif
40. Kamp drvoseča	69. Šenandoa
41. Noć u Sijuks Sittiju	70. Siera Arkada
42. Klantonova banda	71. Učena
43. Prepad u klanu	

Navedene romane možete dobiti, ako uplatite na čekovni račun br. 657-1-255 NIP FORUM, Novi Sad, 1 dinar po svesci do br. 57, a od br. 58 po 2 dinara po svesci.

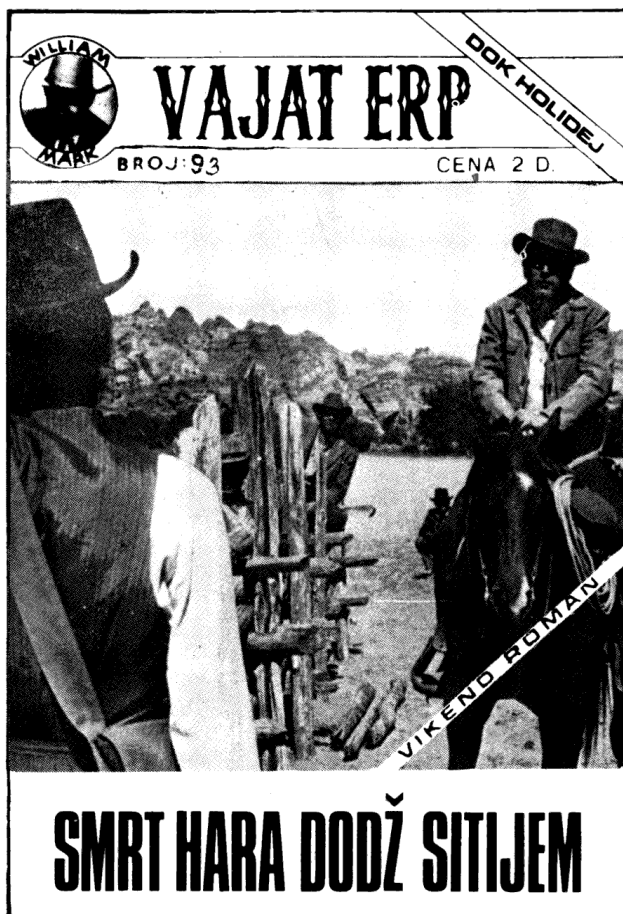
Od do sada izašlih brojeva Crtanih romana čitaoci mogu dobiti niže navedene sveske ako uplate na ček. račun br. 657-1-255. NIP „Forum“, Novi Sad, po 1 dinar po svesci do broja 189 a od broja 190 po 2 dinara po svesci.

130. Poslednji lov	174. Do pakla i natrag
131. Prolaz Karibu	175. Osvetnik
135. Močvara	176. Povratak u Grin Bes
137. Čejn	177. Pohod na Atlantu
139. Rukavica smrti	178. Čovek bez imena
140. Banditova osveta	179. Slomljena strela
142. Rančеров sin	180. Smrt na Rio Grande
143. Bekstvo iz Jume	181. Izvidnik
145. Ovčar	182. Krvavo jutro
146. Vođa karavana	183. Šerifova tajna
147. Indijanski borac	184. Najamnik Kel
148. Dug časti	185. U gnjezdu Rastlera
150. Poslednji metak	186. Ranč u Teksasu
151. Zasede kod Liti Neka	187. Salun u Almendoru
153. Duh rudnika srebra	188. Apačko zlato
156. Kalamiti Džejn	189. Osvetnik sa koltom
157. San Francisco	190. Duel u Kanzasu
159. Zaseda u Rinkonu	191. Masakr kod tvrđave Karni
160. Srebrni kolt	192. Braća Dalton
161. Farma na Red Riveru	193. Za dolar više
162. Lovci bufala	194. Osveta Velikog groma
163. Levoruki revolveraš	195. Plen braće Gelf
164. Šerif iz Glenhorna	196. Pravda u Silver Sitiju
165. Poglavica Komanča	197. Stranac sa dva kolta
166. Grad bez zakona	198. Šerif Dodž Sitija
167. Na ratnoj stazi	199. Revolverašev dug
168. Bekstvo sa vešala	200. Najduži poker
170. Balada o koltu	201. Lovac ucenjenih
171. Prognanik Lu	202. Tajna dugog kolta
172. Begunac	203. Jedan mora da umre
173. Smrt u preriji	

**VELIKA NAGRADNA IGRA
SA „CRTANIM ROMANIMA” U
SJEDINJENE DRŽAVE!**

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: SVETOZAR TOMIĆ. Kreacija i izbor: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata: na 3 meseca 18 dinara, na 6 meseci 36 dinara, na jednu godinu 72 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplatu vršiti na tekući račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajal Erpa“.

20. DECEMBAR 1970.